VEVČE, 25. DECEMBRA 1964 ŠT. 12 — LETO III

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV TOVARN CELULOZE, PAPIRJA IN KARTONA VEVČE-MEDVODE IN KOLIČEVO

K gospodarskemu načrtu za leto 1965

VEVČE-MEDVODE, DECEMBRA — Upravni odbor je na svoji seji dne 10. XII. 1964 sklenil predložiti delavskemu svetu podjetja predlog gospodarskega načrta za leto 1965 v obravnavo in sprejem, DS pa je o tem razpravljal 18. XII. 1964.

Ta načrt obravnava naslednja področja:

1. Količinski in vrednostni obseg proizvodnje ter izkoriščanja kapacitet.
2. Uvoz — izvoz.
3. Nabava in prodaja.
4. Kadri, izobraževanje, nagrajevanje in družbeni standard.
5. Celotni dohodek in njegova delitev.
6. Produktivnost, rentabilnost, ekonomičnost in stopnja akumulacije.
7. Sredstva poslovnega sklada.
8. Investicije.

Ad 1. Predvidevamo, da bomo v prihodnjem letu proizvedli:

16.020 ton celuloze,
30.400 ton papirja,
4.200 ton lesovine,
1.611 ton pinotana,
101 ton CMC,
15.982 MWh električne energije.

Proizvodnja celuloze bo ostala na letošnji ravni. Bistveno povečanje proizvodnje je praktično nemogoče, kajti stopnja izkoriščanja kapacitet znaša preko 93 pri 200 let starem osnovnem obratu. Vsa naša prizadevanja bodo v bodoče veljala kvaliteti celuloze, predvsem čistoči. Z dopolnilno baterijo centriklinerjev in primerno stimulacijo moramo pri beljeni celulozi doseči kvaliteto, ki bo primerna tudi za zahtevnejše vrste papirja.

Proizvodnja papirja bo letošnje leto verjetno zelo blizu 32.000 tonam. Letos nismo mogli opraviti rekonstrukcije na PS I, ker je Jugobanka to odobrila šele v juniju 1964. Zato predvidevamo izpad v ca. treh mesecih oziroma 1.000 ton. Poleg tega pa tudi na ostalih papirnih strojih (razen na PS IV) pada poprečna gramska teža, kajti zlasti eksport zahteva papirje z nižjo gramaturo.

Izkoriščanje zmogljivosti papirnih strojev bo znašalo predvidoma 84 % (letos 88 %). Padec stopnje je posledica predvidene rekonstrukcije na PS I. Največ rezerve imamo v smotrnem proizvodnem programu. Predvidevamo ca. 65 % brezlesnih papirjev. Od skupne proizvodnje predvidevamo 12 % zvitkov. Nadaljnja prizadevanja za kvaliteto morajo dobiti svoj poudarek pri nagrajevanju, izobraževanju in pri hitrejšem uvajanju in osvajanju sodobnejših tehničnih dosežkov.

Lesovine predvidevamo 4.200 ton. Zahteve po kvalitetni lesovini postavlja predvsem izvoz, kajti naša lesovina gre v srednjefinih papirjih v izvoz.

Proizvodnja pinotana se bo gibala na letošnji ravni in v okviru obstoječih kapacitet, ki so izkoriščene preko 90 %.

CMC proizvajamo predvsem za lastne potrebe namesto lucela. Proizvodnja CMC teče včasih neredno zaradi primanjkovanja

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pozdrav VIII. kongresu ZKJ!

KOLIČEVO, DECEMBRA — Predstavniki samoupravnih organov, družbeno-političnih organizacij in ekonomskih enot Papirnice Količevo so sklenili pozdraviti VIII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Na sestanku, ki je bil sklican dne 9. XII. 1964 v odmoru med delovnim časom, je sekretar OOZKS tov. ing. Franci Jereb z nekaj besedami orisal ogromen pomen VIII. kongresa ter predlagal osnutek pozdrava VIII. kongresu ZKJ. Predlagani pozdrav, ki je bil z manjšimi popravki sprejet, se glasi:

Člani delovnega kolektiva Papirnice Količevo vestno in z velikim zanimanjem spremljamo VIII. kongres ZKJ. Obširne in kritične razprave o najvažnejših vprašanjih graditve naše socialistične domovine že potrjujejo uspešnost dela VIII. kongresa.

Pridružujemo se splošnim željam vseh naših državljanov in želimo VIII. kongresu še nadalje plodno delo, ki bo temelj za naše mednarodne odnose, za bodoči družbeni razvoj, za doseganje boljših delovnih uspehov in razvoj našega gospodarstva.

Vse želje združujemo na sestanku kolektiva v borbeni pozdrav.

Razen čestitk, ki so jih poslali VIII. kongresu, so predstavniki kolektiva poslali prisrčne pozdrave tudi članu našega delovnega kolektiva delegatu tov. Ivanu Jeretini.

NB

Srečno novo leto 1965

Tovariško srečanje ob dnevu republike v PE »Celuloza« v Medvodah in »Papir« Vevče

MEDVODE-VEVČE, DECEMBRA — V počastitev dneva republike je bila v PE »Celuloza« Medvode, dne 26. XI. 1964, slavnostna seja delavskega sveta PE, kateri so prisostvovali tudi člani delavskega sveta podjetja iz poslovne enote in člani UO podjetja iz poslovne enote.

Predsednik DS poslovne enote tov. Roman Gaber je v svojem govoru orisal pomen II. zasedanja AVNOJ v Jajcu ter poudaril, da pomeni 29. XI. 1943 rojstni datum SFRJ in zmago ljudske revolucije med NOB. Potem, ko je poudaril spremembe in premike v našem gospodarskem sistemu in družbenoekonomskih odnosih, je predsednik DS nadaljeval:

»V letošnjem letu smo dosegli lepe uspehe v proizvodnji, tako glede količine in kvalitete, glede vzdrževanja strojev in naprav ter se na splošno čuti napredek v tovarni. Člani kolektiva si močno prizadevajo, da bi si izpopolnili svoje znanje ter bi tako dosegli še boljše rezultate. Pri tem izrabljam priložnost in v imenu organov upravljanja čestitam vsem članom kolektiva na doseženih uspehih ter jim želim v novem letu še večje.

Ti uspehi pa so tudi dokaz, da je bila združitev pravilen daljnoviden korak ter lahko po treh letih skupnega dela v združenem podjetju ugotavljamo, da smo v združenem podjetju dosegli vidne uspehe in da je treba še bolj krepiti osnovo medsebojnega sodelovanja in odnosov v združenem podjetju. Le na ta način bomo dosegli še večje uspehe na vseh področjih našega dela.

Da bi dali poseben poudarek uspešnemu in vztrajnemu delu v podjetju, bomo tudi letos nagradili 20 članov kolektiva za vztrajno delo s posebnimi nagradami. Nagrajeni bodo delavci, ki delajo v tovarni nepretrgano nad 18 let. Nagrajenim članom kolektiva čestitam in želim, da bi čimveč članov kolektiva bilo deležno te časti. Če nam bodo dopuščale finančne možnosti, se bodo v prihodnjih letih ti kriteriji lahko omilili. Ob koncu želimo vsem prisotnim in vsem članom kolektiva, da bi primerno praznovali veliki praznik — dan republike — posebno še pohvalim tiste člane EE »Celuloza« in EE »Pinotan«, ki so se odločili, da bodo z delom praznovali, da bi tako prispevali še večji delež k našim skupnim uspehom.«

Nato je predsednik DS podelil v znak priznanja za 18-letno delo v tovarni ročne ure kot nagrade 20 članom kolektiva in jim čestital ter se jim zahvalil za vztrajno in uspešno delo v tovarni.

Isti dan zvečer pa je pododbor ZB NOV organiziral v motelu Medno tovariško srečanje članov ZB NOV in članov organov upravljanja ter nagrajencev. Srečanja se je udeležilo 85 članov kolektiva. Zbranim je spregovoril predsednik sindikalne podružnice in pododbora ZB NOV tov. Jakob Gaber.

Zbrane člane kolektiva je na srečanju obiskal direktor podjetja tov. Albin Vengust, ki se je med njimi precej dolgo zadržal.

Srečanje je potekalo v prijetnem tovariškem razpoloženju, katerega so do zaključka ohranili prijetni zvoki seksteta »Sandy« Svetje-Medvode.

Podobno kot v PE Medvode so proslavljali tudi na Vevčah. Namestnik predsednika DS tovariš Edo Tomažič je na skupni slavnostni seji samoupravnih organov pozdravil vse člane, zlasti pa povabljene nagrajence. Predsednik ODS Vevče, tovariš Tone Peternel pa je na kratko orisal razvoj ureditve po 29. novem-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Nagrajeni člani iz PE Medvode. Od leve proti desni sedijo: Franc Praprotnik, Janez Šimenc, Vinko Dermaša, Marica Košatko, Vera Vilar, Niko Curk in Andrej Kušar. Stojijo: Jernej Remškar, Franc Knific, Anton Šink, Vinko Pustovrh, Andrej Rozman, Roman Gaber, Jože Volčič, Franc Kastelic, Avgust Križaj, Anton Sušnik in Alojz Plešar

GIBANJE PROIZVODNJE V MESECU NOVEMBRU 1964 VEVČE-MEDVODE

	Plan	Doseženo
Papir	100	109,6
Celuloza	100	114,4
Pinotan	100	100,8
Lesovina	100	75,5

V mesecu novembru smo plan proizvodnje papirja sicer presegli, vendar pa proizvodnja po količini ni posebno visoka, ker smo obratovali manj obratnih dni zaradi praznikov, ki pa so seveda tudi v planu upoštevani. Negativen vpliv na proizvodnjo je imel tudi remont kotlov, zaradi česar so stroji obratovali z zmanjšano zmogljivostjo.

Proizvodnja lesovine se giblje redno pod planom, ker le-ta ne upošteva sedanje kvalitete lesovine, posebno nizka pa je bila v preteklem mesecu, ker je prišlo do nepredvidenega zastoja v brusilnici, ki je trajal tri dni. Nasprotno pa je bila proizvodnja celuloze in pinotana v obratu Medvode zelo visoka, ker je trajal proizvodni proces neprekinjeno tudi med prazniki, čeprav v planu to ni bilo predvideno.

Izkoriščanje osnovnih proizvodnih zmogljivosti

	I. IX. 1964	IX. 1964
PE Vevče	87,8	82,8
PE Medvode . . .	93,1	99,5

Stopnja izkoriščanja kapacitet je v obratu Vevče zelo padla, ker med državnimi prazniki nismo obratovali.

POROČILO O PROIZVODNJI ZA MESEC NOVEMBER PAPIRNICA KOLIČEVO

Bruto proizvodnja

	Plan mesečni	Izvršitev	Letna kumulat.
PS I	100	103.6	94.1
PS II	100	92.2	98.0
KS I	100	102.0	90.0
KS II	100	98.7	88.5
LS	100	104.3	80.0
Skupaj	100	99.4	89.2

Proizvodnja na strojih je v preteklem mesecu potekala v redu, če izvzamemo en dan izpada proizvodnje zaradi vzdrževalnih del. To je bilo vzrok, da na PS II in KS II nismo proizvedli planiranih količin. Glede izvršitve letnega plana pa lahko iz letne kumulative ugotovimo, da bomo letošnje proizvodne naloge, ki smo jih sprejeli s planom za leto 1964, v redu izvršili.

Neto proizvodnja

Papir	100	76.5	82.0
Karton	100	96.0	94.5
Lepenka . . .	100	105.5	96.0
Skupaj	100	94.0	92.5

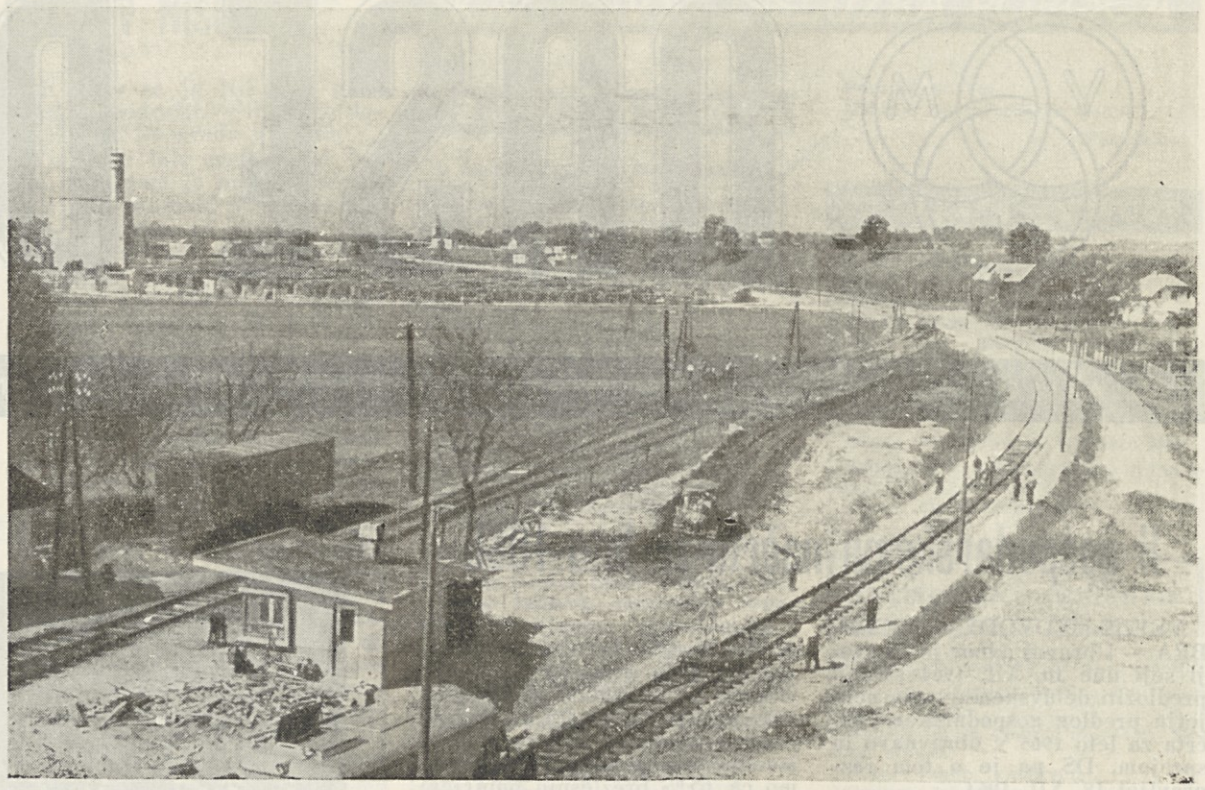

Dela za novi priključek industrijskih tirov PE Celuloze Medvode na železniško progo

Seminar za družbeno izobraževanje organov samoupravljanja

VEVČE-MEDVODE, DECEMBRA — Ko to pišemo, poteka v obeh proizvodnih enotah seminar za člane samoupravnih organov podjetja. Za trideset ur predavanj so snov lepo in pristopno podajali predavatelji delavske univerze Moste-Polje, tako da je njihov način predavanja privabljal poprečno kar 41 poslušalcev iz PE Vevče in 19 iz PE Medvode od članov samoupravnih organov. K posameznim predavanjem pa je rado prihajalo tudi po nekaj drugih poslušalcev. Posebno je pri tem pohvaliti člane samoupravnih organov iz ekonomske enote 1600 — ročna dodelava papirja in tudi nekatere druge.

Celoten program je obsegal poglavja iz samoupravljanja, delovnih razmerij, sistem delitve celotnega dohodka, gospodarjenja s sredstvi, produktivnosti, sodobne organizacije podjetij in poglavje o medsebojnih odnosih in njihovem vplivu na produktivnost dela.

Anketa, ki je ob začetku seminarja poverjala poučenost o delu samoupravnih organov, je pokazala, da so taki seminarji nujno potrebni, čeprav je v primerjavi z drugimi izpadla dokaj pohvalno. Pojmi, ki ob anketi niso bili jasni pa so se razčistili med potekom seminarja.

Vsekakor pa smemo seminar smatrati za uspelega, bodisi s stališča udeležbe kakor tudi s stališča zainteresiranosti in sodelovanja poslušalcev.

ČLANI UO PE VEVČE

Po statutu podjetja imamo v podjetju tri UO. To je upravni odbor podjetja in dva upravna odbora obeh proizvodnih enot. Na peti redni seji ODS Vevče so izvolili v UO proizvodne enote Vevče tele člane: Jože Bezlaj, Leopold Gorše, Franc Lampelj, Ivan Krašovec, Ivan Premrl in Tonca Trtnik. Njihovi namestniki pa so: Mili Hribar, Štefan Kržin, Leopold Potočnik, Maks Krpan, Miro Škvorc in Jože Zajšek.

Novim članom UO ob izvolitvi čestitamo in jim želimo pri njihovem delu veliko uspehov.

H gospodarskemu načrtu za leto 1965

(Nadaljevanje s 1. strani)

monoklorocetne kisline, ki jo uvažamo.

Glede na splošno situacijo z električno energijo bomo predvidoma 100 % izkoristili vse naše zmogljivosti za proizvodnjo el. energije, kajti to je pri današnjih cenah nabavljene energije zelo pomembno.

Ad 2. Glede na vse večje uveljavljanje na zunanjem trgu, narašča tudi naš uvoz. Ker na domačem trgu ne dobimo dovolj kvalitetne celuloze, katera bi ustrezala zahtevam izvoza, moramo celulozo uvažati. Poleg tega moramo zaradi pomanjkanja uvažati tudi kaolin, v celoti pa smo odvisni od uvoza pri sitih, klobučevinah, rezervnih delih, brusnih kamnih... Zato predvidevamo letos za ca. 1200 $ uvoza in za ca. 1560 $ izvoza. Na 1 $ uvoza torej ca. 1,3 $ izvoza. Regionalno je naš izvoz usmerjen v veliki večini (čez 90 %) na tržišča s konvertibilno valuto, kajti tam imamo tudi naše potrebe po uvozu. **Tako bo naše podjetje tudi v letu 1965 verjetno ostalo največji izvoznik papirja v SFRJ. Zaradi popraševanja bi bil izvoz lahko še večji, toda izpad proizvodnje na PS I zaradi rekonstrukcije in pa veliko popraševanje na domačem trgu nam postavljata določene okvire. Od skupne proizvodnje predvidevmo izvoziti ca. 25 odstotkov. Prizadevali si bomo tudi prodreti na nova zahodna tržišča. Poleg navedene aktivne izvozno-uvozne bilance nam izvoz stalno dviga stopnjo kvalitete naših izdelkov in s tem neposredno vpliva na kvaliteto našega dela. Izvoz je za nas najboljša lekcija o kvaliteti papirja.**

Ad 3. Na našem domačem trgu vlada za naš papir še vedno zelo veliko zanimanje. **Na osnovi tega nameravamo še nadalje izpopolnjevati naš proizvodni program v meri specializacije in usmeritve na vse kvalitetnejše vrste papirja.** V prihodnjem letu je potrebno uvesti na trg kondicionirane papirje, pospešiti interes za sodobnejšo embalažo in še hitreje uvajati palete. Nabava materiala je v težavnejšem položaju. **Stalna negotovost okrog dobav premoga, koalina, ustrezne celuloze, hipoklorita itd. vnaša v naše gospodarjenje elemente nesmotrnosti.** Pretirana ali pa premajhna zaloga reprodukcijskega materiala so odraz neurejenega tržišča pri nas. Pogodbena disciplina naših dobaviteljev je odvisna od mnogih zunanjih vplivov, na katere zelo težko ali pa sploh ne moremo vplivati.

Ad 4. **Število zaposlenih se v letu 1965 ne bo bistveno spremenilo, kajti za 42-urnik, ki že normalno teče, smo si že preskrbeli dovolj sodelavcev.** Naša prizadevanja bodo veljala predvsem težnji spreminjanja kvalifikacijske strukture naših delavcev in sicer navzgor ter razvoju strokovnih služb. Razpoložljiva sredstva za izobraževanje bomo tudi v letu 1965 smotrno uporabljali. Na področju družbenega standarda bomo nadaljevali s dosedanjo politiko stanovanjske graditve, družbene prehrane... Kot zelo važno je treba omeniti nadaljnje utrjevanje naše nove organizacije, za katero so nam potrebni predvsem strokovni kadri. Razvijali bomo sistem nagrajevanja tako, da bo slonel na solidnih objektivnih in pravičnih temeljih. Uvesti moramo nagrajevanje za skupne službe, kajti tu manjka stimulacije. **Kriteriji kvalitete bodo imeli vse večji vpliv na osebni dohodek.** Gibanje nominalnih osebnih dohodkov bo še nadalje odvisno od dosežene produktivnosti in ekonomičnosti ter zvišanja življenjskih stroškov.

Ad 5. **Celotnega dohodka predvidevamo ca. 9 milijard.** To je manj kot bomo dosegli letos. Na to vpliva predvideni izpad proizvodnje zaradi rekonstrukcije na PS I in večji izvoz, kajti izvozna cena ne vključuje prometnega davka. Tudi struktura delitve celotnega dohodka bo drugačna. Zaradi izpada proizvodnje bo udeležba OD večja, čistega dohodka in btt skladov pa manjša.

Ad 6. Vsi elementi gospodarjenja ne kažejo tiste pozitivne dinamike, na katero smo bili vajeni v letošnjem letu po prehodu na 42-urnik. Družbenoekonomska in tehnična produktivnost ter stopnja akumulacije bodo nižje zaradi izpada proizvodnje oz. neto produkta kot posledica izpada proizvodnje. Rentabilnost ne bo bistveno slabša, kajti vložena sredstva se ne bodo povečala. Če pa bodo cene reprodukcijskega materiala še naraščale, pa bo lahko slika drugačna. Ekonomičnost pa kaže na manjši padec, prav tako zaradi izpada proizvodnje, kajti fiksni stroški ostanejo neizpremenjeni, obsega proizvodnje pa ne bo, oziroma bo manjši.

Ad. 7. Zaradi financiranja predvidenih investicij iz poslovnega sklada in predvidenega oročanja, bomo morali po zaključnem računu za leto 1964 dodeliti za obratna sredstva ca. 180 milijonov, da bi s tem ostali na približno isti višini in nemoteno obratovali. Na ta način si bomo zagotovili minimalni del obratnih sredstev.

Ad 8. Glede za sedanjo situacijo okrog investiranja je težko zanesljivo predvidevati. Zaenkrat nam je najbližja investicija rekonstrukcija PS I, ki je že odobrena od Jugobanke. Nadalje tečejo razgovori za premazni stroj. Zaradi rekonstrukcije železniške proge na Gorenjsko bomo morali zgraditi industrijski tir iz postaje Medvode do tovarne. Razgovori za izgradnjo tovarne celuloze v Medvodah se nadaljujejo, kajti obrat je star 200 let in je tehnologija kuhanja celuloze že zelo stara in neekonomična.

Iz samega gospodarskega načrta so nadalje razvidni tudi ukrepi za izboljšanje tehnologije, notranjega transporta, vzdrževanja, kvalitete in kontrole kvalitete.

F. R.

VEVČE MEDVODE V DIAGRAMIH

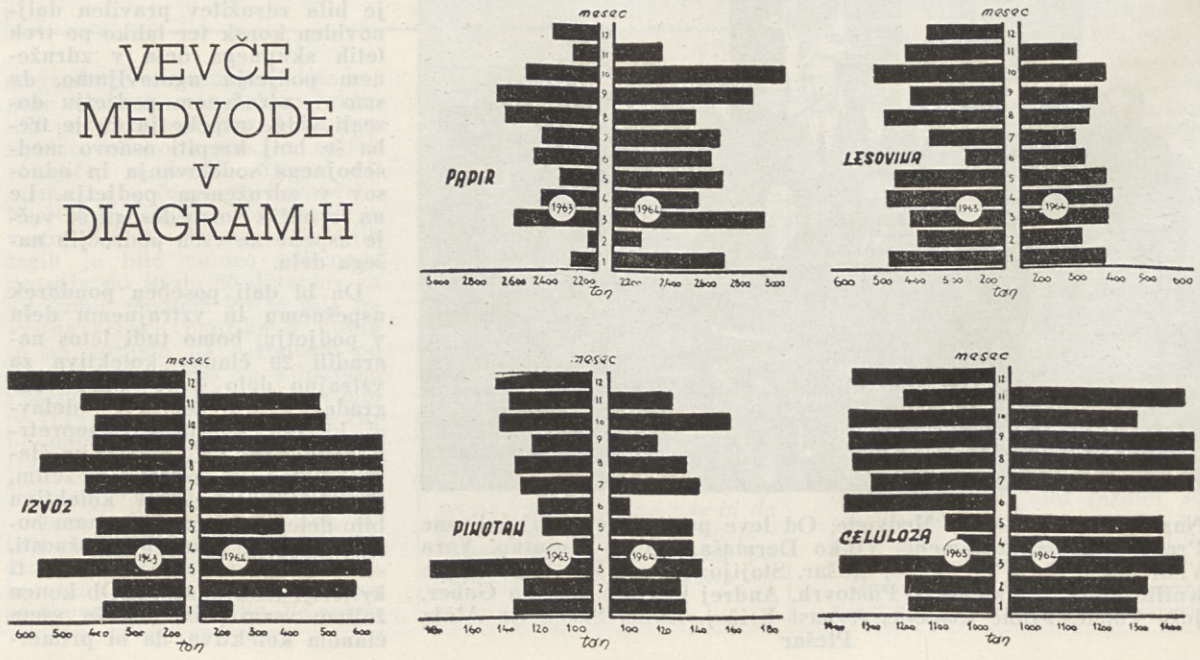

Upokojenci spet med nami

VEVČE, DECEMBRA — Tik pred dnevom republike so se spet sestali vsi upokojenci PE Vevče, da bi skupno pokramljali o tovarni in življenju v njej v letih, ko so bili še aktivni. Zvedeti pa so tudi hoteli, kako gre proizvodnja sedaj in kakšni so načrti za bodoče leto.

Tudi Francl in Johanca sta se zavrtela

Pred okrašenim prostorom obrata družbene prehrane jih je pričakala godba, ki jim je igrala vesele viže. Prihajali so z vseh strani, nekateri še vedno korajžni in vzravnani, drugi pa že malce sklonjeni od teže svojih let, nekatere pa so celo sinovi ali zetje pripeljali z lastnimi avtomobili. Vsi pa so bili dobre volje in nasmejani, saj bodo sedli skupaj s svojimi bivšimi delovnimi tovariši in obujali spomine.

V lepo urejenem prostoru so jih pričakali zastopniki samoupravnih organov in nekateri vodje EE, jih pozdravili in povabili k prigrizku in kozarčku dobre pijače. Izmenjavala so se vprašanja o proizvodnji, o vodenju, o načrtih in perspektivah tovarne, potem pa so priznavali, da jim sedaj kar dobro gre, le če ne bi bilo presnetega revmatizma in nespečnosti in...

Izkazalo pa se je, da o bolezni ne drži vse natanko, saj ko je zaigrala muzika, so se prav radi in tudi ne prepočasi zavrteli. Francelj z Micko, Jože z Angelco, celo 83-letna »Krompirčkova mama« ni obsedela.

Prišli so skoraj vsi, le tisti ne, ki so v »službi«. To pač kaže, kako potrebno je organizirati taka snidenja vsaj enkrat letno in ne pozabiti na tiste, ki so pustili svoja mlada leta pri strojih, kjer danes proizvajajo mlajši. Za to pa je res najbolj primeren dan okoli našega velikega praznika 29. novembra.

OPRAVIČILO NEKATERIH UPOKOJENCEV

VEVČE, DECEMBRA — Nekateri upokojenci se niso mogli udeležiti sprejema in pogostitve upokojencev. Večina jih je odgovorila na povabilo.

Objavljamo nekaj odgovorov:

Nežka Krnec iz Trojan pravi: Najlepša hvala za vabilo, nisem se pa mogla udeležiti te slovesnosti, ker sem bila bolna. Lepo se mi pa zdi od Vas, da se me še spomnite, ker sem zdaj precej daleč od Vevč...

Janko Kuhar se tudi opravičuje: Podpisani Janko Kuhar, upokojenec, se iskreno zahvaljujem za tovariško povabilo na sprejem sodelavcev-upokojencev. Zaradi starostne oslabelosti in bolezni se ga ne morem udeležiti. Zelo mi je žal. Nadvse prijetno me je ganilo, da me ni pozabilo podjetje, za katerega sem delal vso službeno dobo 46 let.

Tudi **Emil Markošek** se opravičuje za izostanek: Zahvaljujem se za Vaše prijazno povabilo k praznovanju praznika. Žal me povabilo ni našlo doma in se zaradi tega nisem mogel udeležiti proslave. Želim vevškemu kolektivu obilo poslovnih uspehov pri njegovem delu ter vse prisrčno pozdravljam.

Upokojenci so radi posedli za mize in se pogovorili o svojih spominih

Tovariško srečanje ob dnevu republike

(Nadaljevanje s 1. strani)

bru pred 21 leti do danes. Omenil je usmeritev v obnovo in izgradnjo, v napredek gospodarstva, dvig življenjske ravni, modernizacijo in pospeševanje proizvodnje, povečanje narodnega dohodka itd. Ugotovil je, da smo ostali zvesti duhu sklepov AVNOJ, zgradili socialistične družbene odnose delovnih ljudi in si ob pravilnem vodenju politike pridobili ugled v svetu. V izgradnji socialističnih družbenih odnosov smo oplemenitili idejo socializma in prvi uvedli družbeno upravljanje. Neposredni proizvajalci se tega dobro zavedamo, zato se moramo potruditi, da bomo vredni danega zaupanja. Kot predstavniki kolektiva — izvoljeni člani samoupravnih organov — smo z vso odgovornostjo dolžni opravljati svoje delo in se stalno truditi za napredek.

Po pozdravu predsednika ODS so čestitali in podelili nagrade v obliki ročnih ur vsem zaslužnim članom kolektiva, ki so v tovarni nad 18 let. To so bili:

Stane Černe, Alojz Dovč, Ivan Drglin, Jakob Ferjan, Alojz Habič, roj. 21 .V. 1911., Alojz Habič, roj. 18. VI. 1924., Valburga Hebein, Franc Jeriha, Jože Kramar, Angela Mazovec, Ivan Prusnik, Zora Strgar, Edo Smrekar, Anica Trampuž, Franc Trtnik, Anton Trtnik, Rudolf Virant, Marijan Velišček, Ramo Vehabovič, Ivan Vraničar, Franc Žabjek, Ivan Peterca, Karol Žabjek, Stane Kamnar.

Še isti večer je kolektiv povabil nagrajence, člane samoupravnih organov in vse borce v podjetju na majhno zakusko v prostorih družbene prehrane.

Vsekakor je našla ta stalna oblika srečanj in podeljevanj nagrad ob našem velikem prazniku dober odmev v tovarni in bližnji okolici.

Predsednik sindikalne podružnice in pododbora Zveze borcev NOV tovariš Jakob Gaber govori udeležencem tovariškega srečanja

Skupina udeležencev tovariškega srečanja v prijetnem kramljanju

Seja sveta III. EE

KOLIČEVO, DECEMBRA — Ob koncu novembra je bila seja sveta III. EE, na kateri so obravnavali za to enoto zelo važne probleme. Najbolj razgibana je bila točka dnevnega reda, ki je obravnavala devetmesečno poslovanje podjetja. Kljub ugodnim rezultatom ne moremo mimo nekaterih problemov, ki jih je obravnaval svet na tej seji. Eden od teh je delovna disciplina. Zelo je neprijetno dejstvo, da so se neupravičeni izostanki občutno povečali, in da ima pri teh izostankih levji delež ravno III. EE. Vzrok porasta neopravičenih izostankov je ta, ker je delavski svet konec leta 1963 ukinil člen v pravilniku o razdeljevanju osebnih dohodkov, ki je težko finančno prizadel delavce, ki so neopravičeno izostali z dela. Ob upoštevanju tega člena je vsak delavec dobro premislil, preden je neopravičeno izostal z dela. Če se delovna disciplina ne bo popravila, bodo samoupravni organi primorani poseči po bolj drastičnih ukrepih. Člani sveta so tudi ugotovili, da se nedisciplinirane delavce najbolj preganja ravno v III. EE. Nobena tajna ni, da delajo disciplinske prekrške tudi delavci v drugih enotah, vendar predstojniki v teh enotah prekrške tolerirajo, na ta ali oni način. Namesto, da bi delavca, ki pride pijan v službo, poslali domov in prijavili disciplinski prekršek, ga pošljejo domov in mu pišejo dopust.

Nadaljnja ugotovitev sveta je ta, da je v tem letu zelo porastel procent nesreč pri delu. Nesreče nastajajo predvsem zaradi neupoštevanja HTV navodil in predpisov. Delavce, ki se ponesrečijo zaradi neupoštevanja teh predpisov, ne kličejo na odgovornost. Člani sveta so razpravljali tudi o porastu števila zaposlenih, ki že negativno vpliva na rezultat poslovanja podjetja. Tudi v tem primeru je prizadeta III. EE. Samih novih mest v enoti med letom niso uvajali, vendar prehod na skrajšani delovni čas, porast dopustov, bolniške, čas odsotnosti na predvojaški vzgoji in drugo zahteva precej delavcev za nadomeščanje. Člani sveta so razpravljali o porastu materialnih stroškov, ki gredo v pretežni večini na račun podražitve osnovnih surovin. V letošnjem letu ta podražitev močno vpliva na sklade podjetja.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da bi bili uspehi še večji, če bi nekaterim problemom posvečali več pozornosti, kot smo je do sedaj. Na primer pri KS in KS II je potrebno izpopolniti čistilne naprave, posvetiti več pozornosti izbiri asortimenta, predvsem za papirni stroj II in kartonski stroj, vztrajati na tem, da bodo izdelki za domači in tuji trg res kvalitetni. Kvaliteta izdelkov je zelo različna. Za izvoz se zahteva veliko strožja sortacija kot za domači trg in je zato tudi kvaliteta neprimerno boljša. Da se ta kvaliteta doseže, teče kartonski stroj z veliko rezervo v sušilni skupini. Ta rezerva je nujna spričo dela in stanja naših osnovnih surovin, predvsem papirnih odpadkov, pri katerih je važna struktura in substitucija vlaken ter mazavost. Ti faktorji povzročajo v tehnološkem procesu ogromne težave, ki se opažajo pri natokih na sito pa tja do prečnega rezilca. Največji vpliv imajo na samo sušenje kartona in ravno zaradi tega se mora delati z določeno rezervo. Jasno je, da se z ustrezno metodo dela in uvedbo raznih instrumentov doseže, da se ta odstopanja znižajo na minimum in s tem se stroj izkorišča skoraj do maksimuma.

Člani sveta so bili mišljenja, da se zastoji proizvodnih strojev vse premalo planirajo. S točnim planiranjem bi se nedvomno izboljšalo vzdrževanje omenjenih strojev. Vsa popravila bi bila kvalitetno in v pravem času opravljena. Problem zase je pisanje produkcijskih knjig, kar se predvsem tiče strojevodij KS II. Stalno se dogajajo primeri, da nastajajo med izdelanim in zapakiranim kartonom viški ali manjki. Strojevodje KS II so mnenja, da so normativi preveč napeti. Da se doseže na stroju nekoliko boljši procent norme, se včasih res napiše v produkcijsko knjigo več kg kartona, kot ga je bilo izdelanega na stroju. Strojevodje nadalje navajajo, da je zelo malo dni, ko norme dobro presegajo. Preseganje norm vpliva na delitev osebnih dohodkov. Sedaj v tovarni delavci, ki so vezani na poprečni procent norme, dobijo pri izplačilu 3 do 4 odstotke več, kot posadke KS II in KS I. Tu je že razlog, zakaj se piše več, kot se naredi na stroju. Vsekakor bo moral delavski svet na enem izmed svojih zasedanj razpravljati tudi o poprečnem procentu prekoračenja norm.

V imenu delavk sortirne dvorane je bila izražena želja, da se jim naredi ustrezna garderoba. Delavke se sedaj potikajo po raznih kotih in nimajo tudi ustreznih sanitarnih prostorov. Delavke nadalje predlagajo, da naj se previjalec Jagenberg prestavi v sklop gladilnega in močilnega stroja. Sedanji prostor pa bi koristno uporabili za sortacijo in ovijanje kartona oziroma papirja.

Seje s tako in podobno problematiko so v podjetju oziroma v posameznih ekonomskih enotah zelo zaželene. Ustrezne službe v podjetju naj o predlogih in pripombah, ki jih dajejo sveti, razpravljajo in pripravijo odgovore.

PF

Na seminarju za člane samoupravnih organov

V kratkem nekaj novih poklicnih papirničarjev

VEVČE, DECEMBRA — Tudi v letošnjem šolskem letu bo nekaj novih kvalificiranih papirničarjev dokončalo šolo pri Šolskem centru tiska in papirja. v Ljubljani.

Sedanjih absolventov je 15 in opravljajo zaključno prakso v poslovni enoti Vevče, kjer so od septembra 1964 in bodo do januarja 1965. Program njihovega praktičnega usposabljanja se letos delno razlikuje od prejšnjih, saj je prirejen tako, da se uporabi večina razpoložljivega časa za uvajanje na tistih delovnih mestih, kjer naj bi bili po planu kadrov tudi razporejeni. Tako ni potrebno nekomu, ki bo zaposlen v brusilnici lesa, prakticirati na delovnih mestih v pripravi snovi ali pri papirnem stroju, temveč ima možnost, da se tam bolj izpopolni v praktičnem znanju in rokovanju, ter tako bolj uspešno starta ob vključitvi v ekonomsko enoto oziroma kolektiv. Obratno pa tisti, ki so predvideni za delo na papirnem stroju, ne prakticirajo v stranskih obratih.

Takšen program prakse omogoča delitev poklica »papirničar« v več internih poklicev, kot so:

lesovinar,
pripravljalec papirne snovi,
izdelovalec papirja,
dodelovalec papirja,
izmenski laborant

in še več drugih s področja izdelave celuloze, kartona in lepenke.

Učenci prakticirajo po posameznih delovnih mestih v proizvodnji in je čas prakse različen, odvisen od zahtevnosti delovnega mesta, oziroma tehnološkega postopka.

Splošna ugotovitev vodstva prakse je, da so učenci dokaj dobro obvladali delovna mesta. To je razvidno predvsem na delovnih mestih v pripravi snovi, kjer so večidel samostojno delali ko mlinarji, nadmlinarji, pomočniki vodje priprave snovi in vodje priprave snovi, vendar pod nadzorstvom redno zaposlenih vodij oddelkov.

Tudi na delovnih mestih pri papirnem stroju so učenci dokaj dobro obvladali delovna mesta mazačev, paznikov in II. pomočnikov. Pri delovnem mestu I. pomočnika je bilo razumljivo težje, saj je za uspešno obvladanje vseh prijemov in spretnosti tega delovnega mesta potrebno več časa, kot so ga imeli na razpolago. Sicer pa to niti ni najbolj važno, kajti zaradi zakasnelih investicij za premazni stroj in papirni stroj V trenutno ni nezasedenih delovnih mest pri papirnih strojih in bodo morali, če ne vsi, vsaj nekateri počakati do realizacije investicij, da bodo dobili delovna mesta, ustrezna kvalifikaciji. V tem času pa se bodo njihove praktične izkušnje skozi samostojno delo še neprimerno povečale.

Poleg tega se pojavlja še eno važno vprašanje, in sicer kje učence po zaključnem izpitu nastaniti, ko se bodo vključili v redno delovno razmerje. Sicer so obstajale neke variante s preselitvijo zobne ambulante v zdravstveni dom in preureditev prostorov za skupno stanovanje, vendar čim bolj se bliža zaključek prakse, tem manj je verjetno, da se bo ta varianta realizirala in tem intenzivnejše je potrebno razmišljati o možnosti rešitve tega problema.

Vsekakor bodo rešitev našli, kajti denar, ki ga je podjetje vložilo v izobraževanje strokovnih kadrov, ne bi bil koristno naložen, če ne bi vzporedno z izobraževanjem reševali tudi problema družbenega standarda, predvsem stanovanja . . .

Kadri za kadre!

KOLIČEVO, DECEMBRA — Nedvomno je, da hitri razvoj in modernizacija proizvodnje nujno zahtevata potrebno kvalifikacijo in višjo splošno izobrazbo delovnega človeka. V tej zvezi je izobraževalni center podjetja napravil korak naprej. Skozi več let smo pridobili nekaj kvalitetnih kadrov, ki so ali pa bodo kos svojim nalogam v proizvodnji. Dotok novih ljudi v podjetje je velik. To so ljudje, ki se šele vključujejo v življenje podjetja.

Toda izobraževanje se nadaljuje tudi na višji stopnji — srednje, višje in visoke strokovne šole. Imamo večje število članov, vpisanih v večerne dopisne izredne in redne šole. To je vse prav in pohvale vredno, saj to je nujna pot, če hočemo slediti modernemu industrijskemu razvoju in višji stopnji produktivnosti. Toda ti ljudje so s svojim študijem dodatno obremenjeni, kar je povsem razumljivo. Poleg rednega dela morajo žrtvovati še nekaj ur dnevno za študij. Zato je nujno prišlo do razbremenjevanja takih članov kolektiva in to tako, da se počasi osvobajajo težavnih funkcij v samoupravnih organih in političnih organizacijah, kar pa je zopet povsem razumljivo.

Vprašujemo se, kdo so ti ljudje? V večini primerov zelo aktivni in prizadevni ljudje, ki s svojo navzočnostjo lahko pripomorejo pri rešitvi marsikaterega problema bodisi s političnega ali gospodarskega področja. Ali naj ti kadri zaradi strokovnega izobraževanja stopijo povsem na stran? Imamo tudi kadre, ki se šolajo na višjih političnih šolah. Ali naj jih, ko dokončajo šolanje, prepustimo občinam? Kaj pa naši samoupravni organi, kaj pa naše politične organizacije? Kje so kadri za njih? Enostaven odgovor je — v delovnih množicah. Res je tako! Toda v vsaki organizaciji je potrebno nekaj takih članov, ki so zahtevnega dela ali organizacije vajeni, ki naj učijo mlajše kadre, da jih bodo lahko nadomestili. Izkušnje nam pa kažejo, da se taki kadri ne množijo kot gobe po dežju.

Tako pridemo v odločitveni precep, kaj storiti? Smatram, da je najbolje, če se držimo srednje poti. Delavce, ki se izobražujejo, razbremeniti odvečnih funkcij, toda ne povsem. Vsak naj bi sodeloval vsaj na enem družbenopolitičnem področju bodisi v samoupravnih organih ali političnih organizacijah. Ljudi, ki jih šolamo, da bodo ideološki vzgojitelji, pa obdržimo v prvi vrsti za lastno podjetje. Ne zanikam nujnosti obnavljanja kadrov v občinskih organih, toda le z delno udeležbo vsakega podjetja.

Zavedati se moramo velike odgovornosti samoupravnih organov v razvoju novega gospodarstva, zato tudi ni vseeno, kdo je v teh organih samouprave. Vse večje pravice, ki jih iz dneva v dan večajo, še posebno pa po VIII. kongresu ZKJ, v katerem je poudarjena vloga samoupravnih organov, moramo posvetiti večjo pozornost novim kadrom za omenjene organe. Vključevati bo potrebno več mlajših delavcev v družbeno politične organizacije in v obratne svete, da se v svoji mandatni dobi pripravljajo za odgovornejše naloge v centralnih samoupravnih organih. Le z večjo aktivnostjo celotnega kolektiva bomo dosegli stopnjo, da nam ne bo povzročalo težav, če se bodo naši aktivni člani posvečali strokovnemu izobraževanju. Danes še nismo na tej stopnji. JE

Od kod ime »holandski mlin«?

VEVČE, DECEMBRA — Papirničar se vsak dan srečuje z izrazom »holandski mlin ali holandec«. Ta stroj je posebno znan pripravljalcem papirne snovi, saj imajo z njim vsak dan opravek. Znan jim je namen teh strojev, način dela z njimi, kakor tudi funkcija, ki jo stroj v papirništvu opravlja. Manj pa vemo o imenu. Kaj pa pravi o tem kronist?

Po reformaciji in protireformaciji je na tedanjem nemškem ozemlju izbruhnila tridesetletna vojna, ki je imela vpliv tudi na druge dežele. Ta vojna je napravila konec razvoja papirništva, ker je porušila domala vse ročne papirniške mline na nemškem ozemlju in tako osvobodila Francoze, Holandce in Angleže hudega tekmeca. Ta vojna, za tedanje pojme najstrašnejša in v resnici najdaljša je uničila nemška mesta, obubožala prebivalstvo dežele in ga skrčila od 18 na 4 milijone. Le počasi in postopoma so začeli obnavljati. Tudi papirne mline so delno spet zgradili. Kongres papirničarjev v mestu Plaučen leta 1648 je ustavil prodajo krp iz Nemčije v Holandijo, ki je potem prodajala gotove izdelke Nemčiji nazaj za desetkratno ceno. Tu so osnovali prepoved izvoza krp in pa družbo, ki naj bi postavila nemško papirničarstvo spet na noge. Vendar vsi ti ukrepi niso spravili Nizozemce (Holandce) na kolena. Ta pridni in prizadevajoči se narod, ki mu je po osvoboditvi od španske nadoblasti trgovina zelo zacvetela, je **leta 1670 iznašel razvlaknjevalne stroje** za krpe. Te stroje po njih imenujemo »holandce«. To so predhodniki današnjih mlelnih naprav, ki so tedaj izpodrinili stare »stope« nemških in drugih papirničarjev zaradi ekonomičnosti in večjega učinka.

Po tedanji Nemčiji in drugih deželah je prišel »holandski mlin« v rabo šele po letu 1700, kmalu pa tudi stroj za rezanje krp. Po tem obdobju se je proizvodnja papirja povsod — tudi v naših krajih poživila — vzporedno z njo pa tudi tisk. Takrat so namreč iznašli stereotipijski tisk (celotisk).

Tečaj za voznike viličarjev

KOLIČEVO, DECEMBRA — Korak naprej v mehanizacijo je storjen. V Papirnici Količevo je kadrovska služba organizirala kratek tečaj za voznike viličarjev.

V naši tovarni je danes 5 viličarjev. Od tega so štirje z diesel motorjem in nosilnostjo 1500 kilogramov ter eden na električni pogon, z akumulatorsko baterijo in nosilnostjo 600 kg. Dva viličarja sta opremljena z zajemalno košaro, ker sta namenjena za prevoz premoga v kalorični centrali. Od teh dveh je eden stalno v rezervi, čeprav je bil tudi namenjen za prevoz surovin v transportni službi, vendar do danes tega še ni nihče zahteval. Obrazložitev je bila že podana na seji centralnega delavskega sveta, ko je bil nakup viličarja odobren.

Od vseh viličarjev v transportni službi je v uporabi le eden, drugi je pa običajno pokvarjen. Električni viličar obratuje in to zelo dobro, če to dopuščajo občasna popravila.

To pomeni, da od dejanskih 5, nekako redno delujejo le trije viličarji. Dva viličarja, katerih skupna cena je mimogrede rečeno 12,000.000 din, sta stalno izven obratovanja. Mar naj dopustimo, da se pojavi vprašanje, ali je investicijsko poslovanje v transportni službi bilo pravilno? Tudi na to moramo računati. Lepše in koristneje je seveda, da do tega ne pride. Bodimo še preciznejši in se vprašajmo, kaj pa so storile naše službe? Strokovno seveda ni mogoče viličarje odklanjati samo zato, ker pomenijo nekaj novega, medtem ko so dosedanji načini ročnega razkladanja preizkušeni. O tem ni dvoma. Neopravičen je izgovor, da je viličar stalno pokvarjen, ker imamo za popravila in nabavo ustreznih delov odrejene službe in oddelke ter servise.

Pošteno moramo priznati, da sicer naš transport boluje na otroških boleznih, ki so že bile opisane. Vsekakor pa močna injekcija dobre organizacije ne bi škodovala.

Skladišča niso urejena za izvajanje mehaniziranega transporta. Mar naj že zato vržemo puško v koruzo? Imamo najboljše urejena cestišča, ki so na nekaterih mestih asfaltirane deponije. Veliko število napravljenih palet leži tu in tam, da so včasih prava parada razmetanosti. Smo na pragu zime in opravičeno se bojimo, da bodo viličarji v snegu neuporabni. Cestna podjetja očistijo na stotine kilometrov cest. Ali naj nam potem čiščenje snega na tovarniških cestiščih še povzroča glavobol, če ga lahko opravijo s pračloveškim orodjem, ki je, med brati, le dobro urejen plug?

Važen faktor je tudi voznik, ki upravlja s strojem. Predvsem mora poznati osnovne lastnosti stroja in tehnologijo transporta. Bili smo nekako zadovoljni, da je imel doslej voznik viličarja vsaj izpit traktorista, čeprav še to ne vselej. Znani so primeri, ko so si neodgovorni posamezniki lastili pravice, češ, da lahko enakopravno preizkusijo viličarja, kot vsak voznik. Tudi ni neznano, da so tako povzročili velike okvare.

Zato je bil skrajen čas, da poučimo voznike in jim tako razširimo znanje pri uporabi viličarja. V poprečju je tečaj dobro obiskan in tudi zanimanje ni majhno. Na koncu tečaja bodo vsi vozniki posredovali svoje znanje v obliki razgovora. Uspeh bo nagrajen z interno diplomo, ki pa bo zagotavljala vozniku, da je strokovno sposoben uporabljati moderen stroj — viličar v tovarniški transportni službi.

V mehanizaciji našega notranjega transporta pa bo to nova stopnica k uspešni rešitvi tega problema. NB

DS je sprejel anonimno pismo, ki se nanaša na nekega člana kolektiva. Sklenili so, da sedaj kakor tudi v bodoče ne bodo obravnavali nikakih nepodpisanih pisem ne glede na vsebino. Konstruktivne in pozitivne navedbe sme vsak član kolektiva in je tudi njegova dolžnost javno obravnavati.

Težje nesreče v oktobru in novembru na Vevčah

VEVČE, DECEMBRA — V preteklih dveh mesecih se je ponesrečilo pri opravljanju svojega rednega dela 16 delavcev, od tega težje:

Franc Weiss, razkladalec premoga. Ponesrečil se je 24. X. 1964 pri zapenjanju verige za železniški vagon. Njegov sodelavec, traktorist ni upošteval znaka, ki je običajen pri premiku vagonov, zato je delavcu verига zlomila prstanec desne roke. Delavec je bil doma 29 dni. Vzrok nesreče — neprevidnost sodelavca.

Franci Vrečar, delavec iz strojne dodelave, je s svojim sodelavcem, dne 17. X. 1964 nakladal na transportni voziček ročni škripec. Ker si delo nista dobro organizirala in pozabila naložiti kljuko, ki je pritrjena na verigi, je le-ta padla delavcu na stopalo desne noge in mu zlomila 4. in 5. prst. V staležu je ostal 42 dni.

Miro Kocjančič, strojni ključavničar, se je 23. X. 1964 ponesrečil zaradi neprevidnosti. S sodelavcem sta dvignila lesena vrata in pri tem pozabila pod vrati, ki sta jih prej popravljala, kovinski nož, težak ca. 20 kilogramov. Nož sta z vrati vred potegnila za seboj, zato je ta padel Kocjančiču na palec leve noge in mu ga zlomil. V staležu je ostal 30 dni.

Jože Skubic, delavec iz brusilnice lesa, se je 31. X. 1964 ponesrečil pri nadurnem delu v čistilnici lesa. Ponesrečenec je s svojim sodelavcem pripravljal hlod, dolg ca. 2 m, premera 60 cm. Hlod je bil močno zvit. Ko sta ta hlod dvignila na enem koncu in ga položila v posebno valjčasto korito, sta se pripravila, da dvigneta hlod še z druge strani. Pri dvigu hloda je nenadoma priskočil na pomoč delavec Trtnik in hotel pomagati sodelavcema, da bi hlod laže spravila v korito. Hotel je s cepinom zasaditi v hlod, pri tem pa je udaril delavca Skubica po levi roki, ki jo je ta držal na hlodu. Zdravljenje zlomljene kosti na dlani leve roke bo trajalo vsaj 2 meseca.

Milan Rojšek, delavec v zidarski delavnici, se je ponesrečil 11. XI. 1964. Imel je nalogo, da s tremi sodelavci prenese in naloži na transportni voziček 6 železniških traverz, dolgih po 7 m. Ko so vsi štirje delavci dvignili eno od teh 20 cm od tal in jo položili na ogrodje železniškega mostu, ponesrečeni Rojšek ni pravočasno odmaknil desne noge, zato mu je tračnica pritisnila palec in mu ga zlomila. Zaradi težje poškodbe bo ostal v staležu mesec in pol. Vzrok nesreče — nepravilna organizacija dela in premajhna pazljivost ponesrečenca.

Dopisujte v

»NAŠE DELO«

Martin Lokar, II. pomočnik na I. PS si je 22. XI. 1964 zjutraj poškodoval desno ramo in roko. Na nepravilni način je hotel odstraniti košček papirja, ki se je nabiral na vodilnem valju III. zgoraj sušilne klobučevine. Pri odstranjevanju papirja, ki ga ne bi bilo treba odstraniti, je namesto z levo, prijel papir z desno roko, zato mu je potegnila klobučevina roko med valj in klobučevino. Poškodovalo mu je rame, roko nad komolcem pa mu je zlomilo. V bolnišnici je ostal teden dni, zdravil pa se bo približno 2 meseca. V. J.

Ocene naših papirjev v Angliji in na Nizozemskem

VEVČE, DECEMBRA — V prvi polovici novembra letošnjega leta sem obiskal naše kupce v Angliji in na Nizozemskem in se z njimi razgovarjal o perspektivah dobav naših papirjev v prihodnjem letu, o asortimentu, ki bi prišel v poštev za njihove potrebe, o možnosti prenosa težišča dobav kvalitet s prvega papirnega stroja na ostale, o opustitvi nekaterih kvalitet, za katere smo se odločili, da jih počasi izločimo iz našega proizvodnega programa in še o mnogih drugih vprašanjih, od katerih je odvisno pravilno, enakomerno in kvalitetno odvijanje našega izvoza.

Naši kupci v Angliji so velike, solidne, dobro uvedene firme, ki imajo nekatere same svoje tovarne papirja, vendar pa je njihova prodajna kapaciteta tolikšna, da prodajajo, zlasti v prekomorje, tudi proizvode drugih dobaviteljev. Te firme so vse po vrsti zelo pomembne in večina njih tako velike, da pomeni obisk take firme isto, kot nekje drugje, zlasti na kontinentu, obisk več kupcev. Te firme imajo namreč po celem svetu razpredene svoje prodajne organizacije, filiale, afiliacije itd., njihova centrala pa je temu primerno razdeljena na večje število sektorjev, od katerih se vsak ukvarja s prodajo na določeno geografsko področje. Ti sektorji so po razsežnosti svojega poslovanja skoraj lahko istovetijo z manjšimi samostojnimi firmami. Za ilustracijo naj navedem samo to, da je ena teh firm izvozila do mojega prihoda, to je v desetih mesecih letošnjega leta, samo v eno državo Srednjega Vzhoda 6000 ton papirja. Vse te velike firme imajo svoje sektorje razdeljene več ali manj na podobne geografske sektorje. Ti sektorji so v večini primerov Daljni Vzhod, Srednji in Bližnji Vzhod, Afrika, Latinska Amerika itd. Seveda pa imajo na teh področjih nekateri močnejše pozicije v eni, drugi pa v drugi državi.

Naše nove vzorčne kolekcije so vzbudile pri vseh naših kupcih veliko zanimanje, saj smo jim do sedaj dobavljali večinoma le pisalne papirje s prvega papirnega stroja. O kvaliteti papirjev, ki so v vzorčni kolekciji, so se vsi pohvalno izrazili. Mimogrede rečeno — če bi bile naše pošiljke vse take, kot so naši vzorci, poleg tega pa še ustrezno embalirane in opremljene, bi se nam ne bi bilo treba bati pripomb tudi od najzahtevnejših kupcev.

Toda, da se vrnem na angleške kupce — poleg papirjev, ki smo jim jih že dobavljali, jih zanimajo še naslednje vrste brezlesnih papirjev: biblijski 50 gr., Bankpost s krpami, azure laid, naravni za umetni tisk, offset in pisalni s četrtega stroja. Torej dovolj možnosti, da prenesemo del izvoza s prvega stroja na četrti in ev. tudi na tretji stroj ter tako razbremenimo prvi stroj, kar bi nam omogočilo na eni strani nekoliko večjo proizvodnjo na prvem stroju za domači trg, na drugi strani pa bi preprečilo prevelik izpad izvoza za časa remonta prvega stroja v prihodnjem letu.

Veliko popraševanje je po srednjefinih barvastih 50 gramskih tiskovnih papirjih, precej manjše po višjih gramskih težah. Ker smo pri nas sklenili, da ne bomo več dobavljali srednjefinih kulerjev v gramskih težah izpod 56 gramov, da ne obremenimo preveč naše proizvodnje s temi kvalitetami, ni v prihodnjem letu pričakovati toliko naročil teh papirjev kot letos.

Omenim naj še to, da so vsi naši papirji, ki jih prodamo v Anglijo, namenjeni za reeksport v prekomorje. Izgledov, vsaj za sedaj, da bi naše papirje plasirali na domače angleško tržišče, ni, ker je na tem tržišču premočna tako domača, kot tudi skandinavska konkurenca. Zato pa nam naš geografski položaj omogoča konkurenčnost na drugih tržiščih.

Na Nizozemskem je položaj nekoliko drugačen kot v Angliji. Medtem ko v Angliji, kot sem omenil, ni izgledov, da bi se plasirali na internem tržišču, v Holandiji ta možnost, čeprav ne za vse vrste papirja, obstaja. Enako kot v Angliji so tudi v Holandiji cene naših papirjev za reeksport sprejemljive.

Kar se tiče nizozemskega internega tržišča, pri belih srednjefinih papirjih nismo konkurenčni. Skandinavske tovarne, zlasti finske, nudijo srednje fine papirje precej ceneje in čeprav imajo te kvalitete visok odstotek, ca. 75—80 % lesovine, je belina papirja zelo dobra. Pri brezlesnih papirjih pa nam trenutno konkurirajo avstrijski proizvajalci, ki nudijo brezlesne papirje po znatno nižjih cenah. Pričakuje pa se v kratkem dvig cen in tako bi bile morda po novem letu naše cene, ev. z manjšimi korekturami, primerne tudi za nizozemsko tržišče. Pri prodaji naših papirjev na holandsko tržišče pa igra poleg cene važno vlogo tudi vprašanje transporta. Velika prepreka je namreč prevoz z ladjo z Reke do Rotterdama oz. Amsterdama, ki traja tudi 3 tedne, tako da so posamezne pošiljke, računajoč še vožnjo od luke do kupca, tudi po 4 tedne na poti. Če k temu prištejemo še dobavni rok do opreme, traja do skupaj približno 3 mesece, kar je absolutno predolgo za katerega koli kontinentalnega kupca. Zato imajo v tem pogledu prednost Avstrijci, ki dobavljajo holandskim kupcem blago s kamioni franko skladišče. Ta prevoz je seveda nekoliko dražji kot z ladjo, prihrani pa kupcu mnogo dragocenega časa in mu odvzame skrb okoli raztovarjanja blaga z ladje in transporta po suhem od luke do skladišča. Zaradi malenkostnih razlik v razdalji od nas do Holandije in od avstrijskih tovarn do tja, ne bi praktično smelo biti razlik v prevoznih stroških med našimi in avstrijskimi prevozniki. Vendar te razlike so in to precejšnje, tako da nam tudi to zmanjšuje možnost konkuriranja. Med mojim obiskom v Holandiji smo se tudi razgovarjali o možnostih prevoza holandskega blaga za Jugoslavijo z istimi kamioni, ki bi pripeljali naše papirje v Holandijo. Take možnosti smo konkretno našli in sedaj so v teku razgovori z našimi prevozniki o revidiranju njihovih prevoznih tarif glede na zasedenost kamiona v obe smeri. Če bodo ti razgovori uspešno končani, potem ni ovir, da ne bi mogli po znižanju kamionske tovornine in po pričakovanem zvišanju cen inozemske konkurence, plasirati naših papirjev na holandsko tržišče.

Poglejmo še, kakšna je situacija za posamezne vrste papirja, ki bi iz naše proizvodnje prišli v poštev za holandsko tržišče.

Satiniran brezlesni pisalni papir. V tej kvaliteti je predvsem interes za zvitke in sicer zlasti za proizvodnjo šolskih zvezkov. Cene so precej nizke, ker je močna konkurenca skandinavskih, avstrijskih in francoskih proizvajalcev.

Brezlesni beli strojnogladek. Tudi v tej kvaliteti se kupci zanimajo za zvitke in sicer zlasti za proizvodnjo zvitkov za teleprinterje in za brezkončne formularje. Za slednje prihaja v poštev tudi barvasti papir. Ti papirji se trošijo v gramaturah 40, 45, 50 in 60 gramov.

Brezlesni offset, bel, strojnogladek od 60 gr. navzgor. Za to kvaliteto je v Holandiji velik interes, zlasti za kondicioniranega. Ker uporabljajo ta papir na modernih hitro tekočih strojih, postavljajo zanj precej visoke zahteve in sicer mora imeti naslednje lastnosti:

a) mora popolnoma plosko ležati;
b) mora biti dobro klejen;
c) ne sme prašiti;
d) relativna vlažnost papirja pri 21° C mora biti 55 do 60 %;
e) formati morajo biti točno in pravokotno rezani.

Brezlesni beli za knjigotisk z večkratnim volumnom (Werkdruck). Za ta papir je veliko zanimanje v volumnu 1,75 in 2,00 (ev. tudi 2,20). Pogoji ,ki jih kupci postavljajo za ta papir so isti, kot za offset, poleg tega pa je pri tem papirju važno še to, da so robovi popolnoma gladko obrezani. Poleg brezlesnega bi prišel za holandsko tržišče v poštev tudi isti papir s ca. 15 do 20 % lesovine.

Bankpost beli v gramaturah med 70 in 90 gramov. Za to kvaliteto je možnost rednih mesečnih dobav v zvitkih za proizvodnjo kuvert. Zahteve kupca so naslednje: belina po vzorcu, dobro klejen in opaciteta, zvitki morajo biti zveneče trdo naviti in papir se, potem ko je razrezan, ne sme zvijati, ostati mora plosko ležeč.

Srednje fini tiskovni v barvah, satiniran. Za to kvaliteto je naša trenutna cena tudi za holandsko tržišče sprejemljiva, vendar možnost rednih naročil ni ravno velika, ker kupci naročajo redno manjše količine, kot je minimalna količina, ki jo mi sprejmemo v proizvodnjo. Večje količine pa pridejo le občasno v poštev.

Kakor torej vidimo, se naši posli z obema državama lepo razvijajo, vendar gredo papirji, ki jih v obe državi izvažamo, preko njih v prekomorja. Možnost plasmaja na interni tržišči obeh držav pa je odvisna kar se Holandije tiče, od momentov, ki sem jih zgoraj navedel, medtem, ko za Anglijo vsaj trenutno, teh izgledov še ni.

Konkurenca na teh trgih je na svetovni ravni in smo, kar se tehnične opreme tiče, z zastarelimi stroji nekoliko »kratki«.

R. J.

NI POHVALNO

VEVČE, DECEMBRA — Konec meseca novembra se je mudil pri naših inozemskih kupcih v Zahodni Nemčiji pomočnik komercialnega direktorja tov. Aleksander Martelanc. Obravnavali so dvoje naročil in to: Ex/902 in Ex/906. Kupec je obe komisiji reklamiral in navajal naslednje napake v papirju: slabo naviti zvitki, zatečen papirni trak, zatrgan papir, grobo odrezana načelna stran stročnice, zmečkani in ne točno okrogli zvitki, katerim dostikrat manjkajo čepi. Zvitki so netočno rezani in variirajo po obsegu in širini. Tudi izvedba lepljenih mest ni najboljša. Kritizirali so tudi slabo markacijo in embaliranje.

Naš zastopnik si je omenjene napake ogledal v tiskarni sami in ugotovil resničnost navedb v reklamaciji. Kupci pravijo, da so papir kupili po ustrezni ceni, tudi s kvaliteto izdelave so zadovoljni, ne strinjajo pa se z malomarnostjo pri obdelavi. Smatrajo, da je ovojnina ravno tako važna kot izdelava sama, saj predstavlja reklamo za podjetje.

Iz same reklamacije si moramo postaviti vprašanje, ali ima smisel, da dobavljamo tak papir in izgubljamo naše perspektive. Vsekakor se moramo zavedati, da vsi kupci, bodisi inozemski ali domači pričakujejo od nas kvalitetnih izdelkov, ki jih z dobrim delom, pa čeprav s starimi stroji, lahko izdelamo.

Kadar govorimo o prenehanju delovnega razmerja...

Z vključitvijo v delovno skupnost, to je z nastopom dela, postane delavec upravljavec svoje delovne organizacije, njen enakopravni član. Vključitev v delovno skupnost pa ni zgolj formalno pravno dejanje, odnos med delavcem in podjetjem, temveč mnogo globlji — družbeni: odnos med delavcem in delovno skupnostjo oziroma z vsemi člani te skupnosti. Zato tudi izstop iz te skupnosti ne sme in ne more biti zgolj pravno formalna zadostitev predpisom, temveč pomeni ta prekinitev splet raznih problemov, ki s tem nastanejo, in to od psihološkega do socialnega itd. Odgovorni organizmi, predvsem pa organi upravljanja, morajo imeti vse to pred očmi, kadar odločajo o tako važni in odgovorni zadevi.

Če že torej govorimo v našem glasilu o raznih oblikah delovnega razmerja, menim, da moramo govoriti le s tistimi izrazi, ki jih je postavil zakonodajalec v veljavni delovni zakonodaji. Če človek prebira članke, posebej pa še obvestila iz obratov, ki govore o tistih, ki so »se zaposlili« in o tistih, ki so »odšli«, dobi občutek, da gre v tej ali oni enoti večkrat za prav drastične ukrepe. Tako bo menil seveda bralec našega lista, ki je izven naših delovnih organizacij in ki si pod navedenimi izrazi predstavlja tisto, kar dejansko pomenijo. Pripomniti je, da to rubriko prebere gotovo največ bralcev.

Delovna organizacija danes ne »zaposluje« delavcev, temveč »delovni ljudje odločajo o vstopu delovnih ljudi v delovno organizacijo« (6. točka 9. člena Ustave SFRJ), ali »delovni ljudje, ki delajo v delovni organizaciji, vzpostavljajo kot člani delovne skupnosti medsebojna delovna razmerja«... (10. člen iste Ustave). Ali ni torej mnogo lepše, če govorimo o vstopu v delovno organizacijo, o sklenitvi delovnega razmerja in podobno, kot pa da govorimo o »zaposlitvi«, zakoreninjeni obliki mezdnega razmerja med delodajalcem in delojemalcem? Naše delovne organizacije pa v sistemu samoupravljanja in citiranih ustavnih načel vsekakor ne nastopajo v tej vlogi!

Še na hujše napake naletimo pri prenehanju delovnega razmerja. Tu zasledimo vse mogoče. Najprej je treba omeniti, da lahko preneha delovno razmerje samo v naslednjih primerih: 1. s sporazumom; 2. z odpovedjo; 3. s pretekom časa, za katerega je bilo sklenjeno (delovno razmerje za določen čas!); 4. po odločbi disciplinskega organa; 5. zaradi samovoljne zapustitve dela; 6. po samem zakonu in 7. zaradi likvidacije delovne organizacije.

Na tem mestu bi se seveda ne spuščali v navedene oblike prenehanja delovnega razmerja, temveč bi omenili le tiste najbolj grobe zamenjave izrazov, s katerimi se najčešče srečujemo in katerim bi se morale naše kadrovske službe izogibati.

Najčeščo zamenjavo zasledimo v izrazih »odpoved« in »odpust«. Delovno razmerje preneha z odpovedjo tedaj, če jo poda delavec ali delovna organizacija, in ko preteče zakoniti odpovedni rok (možna je tudi poprejšnja razrešitev!). Četudi je podala odpoved delavcu delovna organizacija, je nepravilno govoriti o »odpustu«. Tak delacev ni »odpuščen«. Z odpustom preneha delovno razmerje delavcu samo v primeru, če je tako kazen izrekel disciplinski organ. To kazen pa lahko izreče le disciplinska komisija ali disciplinsko sodišče pri družbeno političnih skupnostih.

Nepravilno je torej navajati, da je bil delavec »odpuščen«, če mu je odpovedala delovna organizacija, še manj pa seveda, če je odpovedal sam. Takemu delavcu je prenehalo delovno razmerje z odpovedjo.

Prav tako je nepravilno pisanje, da je bil delavec »disciplinsko odstranjen«, če je bil disciplinsko odpuščen. V tem primeru gre za zamenjavo med dvema zelo različnima oblikama (institucijama) o urejanju delovnih razmerij.

Odpust že poznamo. Odstranitev (suspenz) z dela pa pomeni nekaj drugega kot odpust. Odstranitev z dela ne pomeni prenehanje delovnega razmerja. Poznamo namreč obvezno in neobvezno (fakultativno) odstranitev z dela. Delavec je obvezno odstranjen z dela, če je v priporu ali preiskovalnem zaporu; neobvezno pa takrat, če je zoper njega uveden kazenski ali disciplinski postopek zaradi hujše kršitve delovne discipline, ali če je zaloten pri hujši kršitvi delovne discipline in če je direktor izdal o tem posebno odločbo. V času odstranitve z dela pripada delavcu pravica do nadomestila za osebni dohodek, medtem ko v primeru, da je bil odpuščen, take pravice nima.

Večkrat tudi zasledimo, da je delavec odšel »v enomesečni poskusni dobi«. Najprej je pripomniti, da poskusna doba ne traja »en mesec«, temveč 30 dni. Morda bo površni bralec dejal, da je to dlakocepstvo. Vendar ni tako. Delavcu, ki je nastopil delo 1. marca, ni več mogoče 31. marca izročiti delovne knjižice, marveč mu je potrebno že odpovedati z rednim odpovednim rokom. Prav tako pa lahko delavec odide že 2. marca, če je nastopil 1. februarja, ker ima ta le 28 dni. Čestokrat odgovorne osebe spregledajo te dneve, ker enostavno zamenjajo tako precizirano obdobje. Zakonodajalec tega ni zapisal brez pomena, temveč z namenom, da se točno določijo obojestranske pravice in obveznosti, ki bi se sicer kaj lahko zlorabljale. Če je torej delavec sklenil pismeni sporazum na poskušnjo in dejansko odšel v 30 dneh, bomo torej rekli, da je odšel kvečjemu v »poskusni dobi«.

Zelo često najdemo, da je delavec odšel »na lastno željo«. Temu »na lastno željo« pa se odločno izogibajmo! »Na lastno željo« lahko odide tudi delavec, ki je bil v tej ali oni obliki celo prisiljen, da zapusti podjetje. Najčešče bi si pod tem izrazom predstavljali, da je delavec pod pritiskom prišel v »personalo«, dvignil delovno knjižico in na »lastno željo odšel«. Čeravno temu v večini primerov ni tako.

Še več podobnih nepravilnih izrazov bi lahko našteli, ki zavajajo naše bralce. Odgovorne službe torej naj dobro proučijo ustrezne predpise in napišejo tisto obliko prenehanja delovnega razmerja, zaradi katerega je delavec dejansko zapustil svojo delovno skupnost oziroma delovno organizacijo.

Jože Polanec

Pregledali so udeležbo na sejah DS PE Vevče in ugotovili, da nekateri člani neopravičeno izostajajo. Sklenjeno je bilo, da mora EE, ki je člana samoupravnih organov izvolila, ob takih primerih razpravljati in ga odpoklicati ter namesto njega predlagati drugega. Značilni primer je Jurij Oblak iz kalorične centrale, ki se doslej ni udeležil nobene seje, od tega pa je trikrat izostal neopravičeno. Treba ga je odpoklicati.

Kadri, na katerih sloni vevško papirništvo

VEVČE, DECEMBRA — Zadnjič nam je nekaj misli povedal **Viktor Švarc**, strojevodja IV. PS. Tokrat bi se radi pogovorili s tovarišem **Francetom Goljarjem**, šefom prodaje (domači trg).

1. Ko smo pobrskali po kartoteki in našli tvoj evidenčni list, smo opazili, da si nastopil službo v Vevčah že leta 1937. Nas in bralce bo zanimalo, na katerem delovnem mestu in kako si se uvajal?

V tovarno sem prišel, ko so gradili papirno dvorano in sem bil s strani podjetja zadolžen za vodenje dnevnika del gradbenega podjetja (kontrola porabe materiala). Ko so bila ta dela v letu 1938 končana, sem bil premeščen v blagajno, nato pa sem bil v letu 1939 dodeljen kot praktikant v ročno dodelavo papirja.

2. Koliko časa si delal kot vodja ročne dodelave papirja in kakšne izkušnje si si tam pridobil?

Kot vodja ročne dodelave sem delal 16 let. Že kot praktikant sem se seznanil z izdelavo in dodelavo papirjev — tudi takrat smo obiskovali tečaje za izpopolnjevanje znanja iz tehnologije papirja. Po že ustaljeni praksi in tradiciji papirnice Vevče je papirna dvorana predstavljala odskočno desko za strokovno usposobljenost v papirni stroki in za službeno mesto v prodaji papirja.

3. Po teh izkušnjah lahko trdimo, da so ti vsi papirji dobro znani. Kaj pravijo kupci o njih?

Papirna dvorana je mesto, kjer končno veljavno ugotovimo, če izdelani papir ustreza postavljenim pogojem. Papirna dvorana pozna kupca tako rekoč do potankosti. Razume se, da v dolgoletni praksi ni potekalo vse v najboljšem redu in bile so tudi reklamacije. Te smo pri nas reševali vedno objektivno, to se pravi, izhajali smo iz predpostavke, da po navadi ima kupec prav, če reklamira blago iz tega ali onega razloga. V glavnem smo imeli in imamo opravka z resnimi odjemalci.

4. Kot šefu prodaje ti je nedvomno znano jugoslovansko tržišče. Prosimo, povej nam kaj o tem?

Preko kupcev spoznamo tudi naše tržišče, oziroma naša poslovna področja. Tako že skoraj avtomatično govorimo o Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu in

Franc Goljar

Skopju, pri čemer mislimo na tamkajšnje stranke s svojimi karakteristikami in zahtevami. Zdi se nam, da poznamo posamezne naše odjemalce in njihove specifične zahteve.

5. Povezava in odnosi med komercialnim sektorjem oziroma med prodajo in proizvodnjo bi morali biti primerni. Kakšni so pri nas in kako jih urejate?

Nujno je, da je povezava med proizvodnjo in prodajo tesna in neposredna. Odnosi so bili vedno najboljši. Razume se, da pride med delom tudi do primerov, ko nastanejo med proizvodnjo in prodajo različna gledanja. Proizvodnja mora stremeti na tem, da racionalno izkoristi proizvodne stroje, od samih papirnih strojev pa do dodelave, mi pa moramo ustreči zahtevam tržišča. Tako oboji stremimo za tem, da najdemo pravo rešitev.

6. Koliko papirja in kakšnega bi morali še izdelati, da bi zadovoljili vse kupce?

Zahteve tržišča niso vedno enakomerne. Imamo tako imenovane konice, kjer pridejo do izraza zahteve sezone. Na primer šolska sezona s svojimi zahtevami po papirjih za knjige in zvezke. Včasih so naši odjemalci vezani na kratke dobavne roke in takrat nastopajo tisti znani in tipični pojavi, ko pravimo, da smo papir »aussibali«.

7. V naših reklamnih oglasih povsod pišemo: Zahtevajte vzorce! Teh vzorcev, ali primerne zbirke prospektov pa ni. Ali se ti ne zdi, da bi bili nujno potrebni? Kaj takega bi potrebovali tudi pri izobraževanju kadrov doma in izven podjetja.

Vzorčna služba je precej zamotana. Vzorci so zrcalo proizvodnje. Kolekcijo vzorcev lahko naredimo tedaj, ko je proizvodnja ustaljena, bodisi po kvaliteti ali asortimentu. Praktično ugotavljamo, da se je v zadnjih letih asortiment in kvaliteta spreminjala. Vzemimo na primer srednje fine papirje, ki so se razvijali od standarda, preko beljenega, do današnjega intenzivno beljenega. Enako je z brezlesnimi papirji. Razumljivo je, da je kolekcija vzorcev lahko nujna in potrebna kot cenik. Morali bi z njo vedno postreči našim odjemalcem. S kolekcijo papirjev propagiramo naše proizvode in mislim, da bomo v začetku prihodnjega leta le prišli do nje.

8. Dovoli še nekaj privatnih vprašanj! Skozi vso mladost si bil navdušen športnik. Še sedaj rad kegljaš. Povej nam kaj o tem. Kaj pa Olimpija v prihodnji sezoni?

Ker je šport potreba in, lahko rečemo, družbeni pojav, se razume, da v kolektivu, kjer živi mnogo ljudi, ne moremo biti do tega pojava brezbrižni ali nezainteresirani. Delimo se na razne panoge. Prevladuje seveda zanimanje za nogomet, nato za hokej in druge panoge. Kegljanje je tradicionalno. Kegljalo se je na Vevčah že pred vojno ob kegljaških večerih. Osebno sicer nisem šahist, kam pa naj uvrstim eno dobro tarok partijo pa ne vem. Ugotavljam pa, da žal družabno življenje pri nas ni posebno razvito. Razume se, da »drukamo« za Olimpijo in trdno upam, da se bo povzpela v spomladanskem delu na dolgo pričakovani vrh.

9. Precej delaš na družbenopolitičnem področju, obenem pa zidaš v IV. grupi zadružne gradnje. Kako spraviš to v sklad?

Zidanje v zadružni gradnji me je sicer deloma zaposlilo, vendar bi tudi tam bil lahko bolj aktiven.

10. Končo te prosimo še za mnenje o »Našem delu«?

»Naše delo« je postopoma postalo že sestavni del naših medsebojnih odnosov. Kakor vidim, vsakdo rad in z zadovoljstvom seže po njem.

Drobno s sej samoupravnih organov

VEVČE, DECEMBRA — UO je sklenil, da je potrebno v bodoče predvidevati pri novih investicijah tudi več sredstev za družbeni standard, zlasti za stanovanjsko izgradnjo.

Izvršena je bila reorganizacija avtoparka s primopredajo in vsemi potrebnimi ukrepi.

Obravnavano je bilo poročilo o obisku naših kupcev v Bosni in Hercegovini ter v Srbiji. V Sarajevu je bil sestanek z grafičarji iz BiH, na katerem so ugotovili, da za njihove potrebe dobavljamo premalo srednjefinih papirjev. Grafičarji so vztrajali, da bi jim v prihodnjem letu dali, glede na velikost republike, vsaj procentni delež po možnosti v prvem in drugem kvartalu. Sicer so naši kupci zadovoljni z našim papirjem, le da bi se lahko zanesli na dobavne roke. Razen tega smo obiskali tudi nekaj naših dobaviteljev. Posebno je omeniti podjetje »Terpentin« Dobrunj in »Kotroman« iz Mokre gore. Tu so se pogovarjali o dobavi kolofonije za leto 1965. »Terpentin« nam je zagotovil približno enake količine kot v letošnjem letu.

Obravnavali so poročilo Izobraževalnega centra. Ker je bila v podjetju komisija občinske skupščine za ugotavljanje sredstev za izobraževanje v gospodarskih organizacijah, so sklenili, da bomo lahko odstopili iz fonda za izobraževanje približno 1,600.000 din medobčinskemu skladu za financiranje strokovnega šolstva. Nekaj čez 1,000.000 din pa bomo prispevali iz razlike članarine gospodarski zbornici.

UO je ponovno obravnaval pritožbo tov. Fazla Buljubašiča, natakarja v obratu družbene prehrane, ki mu je bilo prekinjeno delovno razmerje zaradi neopravičenega izostanka več ko 7 dni. UO je pritožbo zavrnil, ker navedbe, ki naj bi opravičevale izostanek in ki jih Buljubašič navaja po preveritvi niso priznane za utemeljene in resnične.

UO je obravnaval letni plan za leto 1965. Poziva vse organe samoupravljanja, strokovne službe in celoten kolektiv, da bi zastavili vse sile za realizacijo načrta.

Odobrili so tri oglase v Planinskem vestniku za skupno ceno 12.000 din.

ODS Vevče je obravnaval dokončno statut proizvodnje enote Vevče, dodal nekatere spremembe in ga po razpravi sprejel.

Pred tečajem za delavce v komercialnem sektorju

VEVČE, DECEMBRA — O delovanju posameznih oddelkov v našem komercialnem sektorju moremo govoriti le pohvalno. Že sam kvalifikacijski sestav delavcev je tak, da teče delo nemoteno. V zadnjih letih so se tudi izpopolnjevali. Zlasti delavci iz uvoza in izvoza so obiskovali tečaje tujih jezikov, katerih znanje je v teh oddelkih nujno potrebno.

Osnovno ekonomsko znanje prineseno iz srednje šole ali pa tudi s fakultete pa le ni dalo specializiranega znanja o tehnologiji papirja, o surovinah, dodatkih in strojni opremi za izdelavo papirja. Ker se s temi in samo s temi problemi vsak dan srečujejo ljudje v teh oddelkih in da bi jim bilo pozneje delo na tem področju olajšano, je prav, da bi že v prvih tednih prihodnjega leta priredili tečaj z zadevno vsebino.

Ker bo ta tečaj prvi te vrste, bo treba napraviti natančnejši program. Koristno bi bilo, da bi se tečaja udeleževali tudi delavci iz analitske službe in nekateri knjigovodje ekonomskih enot.

Vtisi s prakse na Finskem

VEVČE, DECEMBRA — Po programu o izobraževanju gredo naši strokovni delavci tudi na prakso v sorodne tovarne v inozemstvo. Tako so trenutno na Finskem: tov. ing. Kogej, Razdevšek in Bogovič. Že pred odhodom nam je tov. Bogovič obljubil, da bo poslal pismo, ki naj bi ga objavili v našem glasilu. Zaradi izredne zanimivosti vsebine ga objavljamo v celoti:

Kauttua, decembra 1964 — Finska je dežela tisočerih jezer, tako zatrjujejo Finci. To tudi drži, saj je na vsakih nekaj kilometrov pred nami večje ali manjše jezero. Dežela je nekoliko večja od Jugoslavije, prebivalcev pa ima komaj nekaj čez 4 milijone, od teh živi nad 10 % v glavnem mestu Helsinkih.

Vsa industrija je osredotočena v južnem in jugovzhodnem delu Finske. Glavno prirodno bogastvo je skrito v nepreglednih gozdovih, imajo pa tudi nekaj rudnikov za baker in dr. Lahko si mislimo, kako si prizadevajo izkoristiti glavni in edini vir bogastva — les. Tu ne sme biti spodrsljajev, kakor pri nas, če na enem mestu odpove, pa drugje zagrabimo. Kaj takega zmorejo edino pridni, pošteni in disciplinirani ljudje, česar Fincem ne manjka.

Po dolgi vožnji smo se ustavili v Helsinkih — prestolnici Finske. Poiskali smo eksportno predstavništvo za metalno industrijo — Metex, ki je poskrbelo za našo prakso v nekaterih finskih tovarnah naše stroke. Po prisrčnem sprejemu so nam v kratkem času pokazali mesto in glavne znamenitosti, med drugim tudi olimpijski stadion. Mogoče so bile od vsega najbolj zanimive besede, ki jih je izrekel eden od predstavnikov: »Pri nas na Finskem gradimo v glavnem tri stvari: bolnice, šole in tovarne.« Uspehi so vidni.

Naslednji dan smo se odpeljali na vzhod, kjer je močan center papirne industrije — **Varkaus.** S tovarišem Razdevškom sva ostala tu le nekaj dni, medtem ko je tov. ing. Kogej ostal dalj časa. Mesto s 15.000 prebivalci ima široke ulice in nizke zgradbe. Edina visoka stavba je vodovodni rezervoar.

V tovarni mehanične in kemične predelave lesa je bilo kaj videti. Nekaj podatkov: tovarna porabi ca. 4000 m³ lesa dnevno. V mehaničnem oddelku predelave izdelujejo stanovanjske hiše, v kemičnem oddelku pa proizvajajo nebeljeno celulozo, lesovino in roto papir. Ker so me bolj zanimali papirni stroji, naj napišem nekaj več o tem. Imajo tri stroje, dva od teh sta od firme **Voith.** Proizvajajo čez 500 ton papirja na dan. Novejši stroj, eden izmed največjih na svetu, pa sam proizvede dnevno 370 do 400 ton papirja. Širina papirnega traku znaša 8,3 metra, maksimalna brzina pa je 900 m/min. Ta stroj ima največjo produkcijo na svetu. Tudi sam to verjamem, saj v treh dneh nismo doživeli niti enega pretrga papirja. Sito za ta stroj stane v našem denarju ca. 3.500.000 din. Ob situ je posebna hidravlična naprava, ki v primeru zatekanja takoj vključi sireno. Zgornji valj prve stiskalnice tehta 40 ton. Snovna sestava roto papirja je 13—15 % nebeljene sulfitne celuloze, ostalo pa lesovina I. a. Sekunda lesovino uporabljajo za izdelavo embalaže za jajca. Velik delež k tako visoki proizvodnji pa nedvomno prispeva izredna disciplina in čistoča v prostorih. To velja za vse obrate, tudi za celulozo. Prav nikjer ni opaziti koščkov papirja, prahu itd., da ne govorim o ostankih cevi, zamaščenem papirju, tesnilkah in drugi navlaki, kar bi lahko dokazovalo, da so bili na tem mestu pred nekaj dnevi ključavničarji. Da bi samo za nas pospravili, ne varjamem. Snažilke večkrat na dan očistijo vse motorje, stikala, aparate itd.

Tovarn za roto papir je na Finskem 9. Od celotne proizvodnje gre 83 % v izvoz v Kanado, Ameriko in v evropske države.

Naslednja postaja naše poti po Finski je bila **Kauttua.** Mimogrede naj omenim, da je vožnja z vlakom zaradi slabih železnic neprijetna, vendar na to človek kmalu pozabi, ker je dovolj drugih prednosti, ki delajo vožnjo kljub temu prijetno. Če si kadilec, ne hodi med nekadilce, kjer boš grobo prekršil vljudnost in njihov red. Vlaki so na pol prazni, zato je tudi red večji. Izredno važno je poudariti, da Finci zelo skrbijo za ogrevanje prostorov, kar velja tudi za vlake. Povsod v vlakih, tovarnah, čakalnicah, hotelih, privatnih hišah itd. so nameščeni termostati, ki avtomatsko urejajo klimo v prostorih, kjer pa to ni mogoče, pa ljudje sami skrbijo za to. Sprevodnik v vlaku večkrat pogleda na termometer in ureja temperaturo prostorov.

O mestu **Kauttua** ne bi bilo veliko pisati. To je le večje delavsko naselje. Stanovanjskih problemov tu ni, saj sva dobila na razpolago celo hišo s tremi sobami, kopalnico, kuhinjo in kar je še treba. Ker smo ravno pri kuhinji, naj omenim, da imajo tu precej drugačne predstave o načinu prehrane. Ne morem ravno trditi, da hrana ni okusna, vendar je v njihovem jedilniku le nekaj stvari, ki so za nas nenormalne, na primer neolupljen krompir serviran na mizo, na mleku kuhane ribe, oslajena solata, kompot z mlekom, skoraj pri vsaki jedi pa še dodano kislo mleko itd. Alkoholne pijače so izredno drage. Finska je edina dežela na svetu, kjer spada pivo med alkoholne pijače. V ta namen je država izdala posebne legitimacije, kot preventivni ukrep proti alkoholizmu. Tistemu, ki pogosto pijančuje, odvzamejo legitimacijo, brez katere ne dobi alkoholnih pijač. Nasprotno pa so brezalkoholne pijače izredno poceni, da o mleku ne govorimo, ker ga lahko spiješ poljubno količino, ne da bi za to kaj plačal.

Tovarna, v kateri prakticirava, pripada Ahlström koncernu, ki ima poleg tovarn za proizvodnjo papirja tudi tovarne za izdelavo papirnih strojev in celuloznih naprav, zato lahko mirno trdim, da je tu neke vrste eksperimentalni center. Ne mislim s tem reči, da tu eksperimentirajo in da je višina proizvodnje postranska stvar. To kar hočejo v neki novi stroj vgraditi, prej preizkusijo.

Obrat ima štiri papirne stroje s produkcijo do 100 ton. Le eden od strojev izdeluje debelejše papirje, ostali pa nižje gramske teže (25—40 gr/m²). Širine strojev so približno enake kot pri nas, le brzine so pri vseh strojih znatno višje — do 230 m/min.

V svoji belilnici obelijo dovolj celuloze za celotno proizvodnjo papirnih strojev.

Priprava snovi je nekoliko zastarela (holandci), s to razliko, da celulozo, ki jo dobijo od drugod, razpustijo v palperjih in skladiščijo v velikih kadeh, od koder jo potem prečrpavajo v holandce. Vnos je sorazmerno redek in meljejo maksimalno do 35° SR. Stopnjo mletja merijo zelo pogosto in holandcev ne praznijo, dokler ne dosežejo

ŠAH

KOLIČEVO, DECEMBRA — Šahisti Papirnice Količevo so v čast dneva republike odigrali dvoboj z moštvom Kemije-Impex iz Ljubljane na štirih deskah. Zmagali so naši šahisti z rezultatom 3 : 1. Zmagali so: Ivo Sonc, Stane Laznik, Vide Vavpetič, izgubil pa je Stane Skok, pa še ta precej nesrečno. Igralci Kemije-Impexa niso bili dorasli našim, tako da zmaga ni bila vprašanje.

V Domžalah je bil organiziran velik brzoturnir posameznikov v počastitev dneva republike, na katerem so sodelovali poleg igralcev iz Domžal, Ljubljane, Kamnika in ostalih okoliških krajev tudi šahisti iz Papirnice Količevo. Igralci so bili razvrščeni po moči v tri skupine. Člana našega kolektiva Vide Vavpetič in Ljubo Milič sta dosegla velik uspeh. Oba sta namreč zmagala v svojih skupinah, Vavpetič v prvi, Milič pa v tretji.

Rezultati:

A skupina:

1. Vide Vavpetič 6,5 točke;
2.—3. Jože Šiška in Zvonko Draksler 6 točk;
4. Vlado Ivačič 5 točk;
5.—6. Marjan Karner in Troha 4,5 točke;
7. Janko Saradjen 2 točki;
8. Jože Plahutnik 1 točko;
9. Inkret 0,5 točke.

B skupina:

1. Rok Kržišnik 6,5 točke;
2. Janez Bolha 5,5 točke;
3.—4. Bohorč in Božič 5 točk; itd.

C skupina:

1. Ljubo Milič 6,5 točke;
2. Peter Zupančič 6 točk;
3. Štefan Pogačar 5 točk;
4. Franc Vidic 4,5 točke; itd.

Našim reševalcem problemov se moramo opravičiti. V prejšnji številki nam jo je tiskarski škrat zopet zagodel. Namesto novega problema, je ponovno postavil istega, ki smo ga že rešili v predzadnji številki »Našega dela.« Upamo, da bo tokrat v redu in da bodo naši šahisti — reševalci prišli zopet na svoj račun. Objavljamo problem, je tudi nagradni.

Problem:

Beli: Kd 7, Db 1, Tc 8, Pd 4 (4)
Črni: Kg 7, Pa 5, g 2 (3)

V tem problemu ima beli nalogo, da matira črnega v **treh potezah** na vse njegove obrambne možnosti.

Pričakujemo precej rešitev, ker problem ni pretežak. Rešitve pošljite najkasneje do 9. januarja 1965 na naslov: Vide Vavpetič, Papirnica Količevo, Domžale. Za tri pravilne rešitve bodo izžrebane nagrade: 1. nagrada 1.500 din, 2. 1.000 din, 3. 500 din.

Vsem šahistom in reševalcem naših problemov želimo v novem letu veliko šahovskih uspehov!

V. V.

Drobne zanimivosti s kegljišča

KOLIČEVO, DECEMBRA — V novembru je bilo na kegljišču v Jaršah odigranih več prijateljskih srečanj. Tako je bila 12. novembra odigrana tekma v disciplini 6 × 150 lučajev in to med delavnicami (črni) in ostalimi (beli). Tokrat so zmagali beli z rezultatom 3301 : 3331 podrtim kegljem, razlika je torej 170 kegljev. Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Beli:

Vide Vavpotič 593, Božo Petkovič 586, Jakob Lukman 571, Ivo Sonc 583, Andrej Vavpetič 615, Vanči Majhenič (553).

Črni:

Tone Volčini 580, Fric Majhenič 575, Ernest Pančur 556, Jože Poljanšek 550, Jakob Svetlin 549, Franc Pavli 522.

V počastitev praznika 29. novembra je bila na kegljišču v Jaršah odigrana prijateljska tekma v disciplini 6 × 100 lučajev med ekipama Kemija Impex in Papirnico Količevo. Premočno je zmagala ekipa Papirnice z rezultatom 2292:1966 podrtim kegljem, tj. 326 kegljev razlike. Posamezni rezultati pa so naslednji:

Kemija Impex

Hladnik 348, Bizjak 337, Žagar 307, Korinšek 321, Gornik 285, Avsec 387.

Papirnica Količevo

Volčini 415, Sonc 406, Vavpetič A. 357, Poljanšek 389, Svetlin 362, Majhenič 363.

V mesecu novembru je imela tudi tako imenovana »Ž ekipa« dve srečanji in to z ekipo Svilanit Kamnik, obakrat je zmagala »Ž ekipa« Papirnice Količevo. To so postali že tradicionalni vsakomesečni dvoboji teh dveh ekip. Kegljačem Ž-ekipe čestitamo na njihovi aktivnosti.

Kegljaška dejavnost v Papirnici Količevo se je v zimskem času le razgibala. Na treningih je vedno več kegljačev, tekme bodisi prvenstvene pa se odigravajo skoraj vsak teden. Tako bo v kratkem tudi prijateljsko srečanje med poročenimi in neporočenimi. Za to tekmo je med kegljači veliko zanimanje, podrobnosti o tem srečanju pa bomo objavili v prihodnji številki Našega dela.

EJ

Tekmovanje kegljačev v Rdečem razredu

KOLIČEVO, DECEMBRA — Prvi del tekmovanja v Rdečem razredu se bliža koncu. Preostali sta samo še dve koli, ki pa bosta odigrani v mesecu decembru. Ekipa Papirnice Količevo je odigrala že 5 tekem, ena pa je odpadla, ker moštvo Save ni nastopilo. Papirnica je v 5 tekmah dosegla 3 zmage in 2 poraza. Poraz proti KK Izolirki na kegljišču Slovana v Ljubljani bi lahko preprečili. Ekipa Papirnice je na tej tekmi nastopila z enim tekmovalcem manj, ker 10. člana ni bilo na kegljišče. Tako je Papirnici propadlo 18 lučajev in rezultat tega je poraz za razliko 20 kegljev.

Tekma med KK Zvezdo Ljubljana in Papirnico, ki je bila odigrana na kegljišču KK Zvezde, je zasluženo izgubljena. Kegljači Zvezde so bili boljši, saj so dosegli rezultat 363 podrtih kegljev. Kegljačem Papirnice pa očitno ni ustrezalo kegljišče. To se vidi po rezultatu, ki je bil dosežen. Če malo natančneje pogledamo v tekmovalno listo, vidimo, da je od 180 lučajev, kolikor jih ima ekipa v eni igri, kar 61 takšnih, ki ni zadel v polno. Največ kegljev na tej tekmi sta podrla Tone Volčini in Vanči Majhenič, oba po 33.

8. decembra 1964 je bilo odigrano 8. kolo in Papirnica Količevo je sprejela v goste ekipo KK Rog Ljubljana. Ljubljančani so bili do te tekme še nepremagana ekipa tekmovanja. Tako so na kegljišču v Jaršah pretrpeli svoj prvi poraz. To je bila ena izmed najbolj razburljivih tekem zadnje čase v Jaršah. Papirnica je po 4. setu imela že 30 kegljev prednosti, toda rogovci niso vrgli puške v koruzo. V 5. setu so znižali razliko na 9 kegljev. V zadnjem setu je bilo pričakovati veliko borbo, športna sreča pa se je nasmehnila Papirnici. Jože Rode, prvi tekmovalec Papirnice v zadnjem setu je pokopal vsa upanja rogovcev na končni uspeh. V treh lučajh je podrl 18 kegljev in razlika je bila že 20 kegljev v dobro Papirnice po prvih dveh tekmovalcih. Uspeh kegljačev Papirnice je tem večji, ker je ekipa nastopila oslabljeno, manjkala sta odlična tekmovalca Ivo Sonc in Vide Vavpetič.

Papirnica je nastopila v postavi: Jože Poljanšek (31 podrtih kegljev), Fric Majhenič (40), Andrej Vavpetič (40), Peter Zule (27), Tone Volčini (34), Jože Rode (45), Jakob Lukman (44), Jaka Svetlin (29), Janez Rajgelj (27), Božo Petkovič (14). Končni rezultat se je glasil 341:327 podrtim kegljem v korist Papirnice Količevo.

EJ

Uspešen nastop naše »Ž« ekipe

KOLIČEVO, NOVEMBRA — Nekako je že prišlo v navado, da naša tako imenovana »Ž« ekipa meri svoje moči in znanje le s kegljaško ekipo tovarne »Svilanit« iz Kamnika, kar je nekaterim v spotiko. Sama oznaka naše ekipe nakazuje tudi njeno kvaliteto. Tako vsaj mislijo naši »boljši« kegljači. Vendar pa nam je prav to moštvo s svojimi začetniškimi napakami in uspehi, homogenostjo in borbenostjo pripravilo v svojih nastopih precej športnih užitkov.

V treh dosedanjih srečanjih z moštvom tovarne Svilanit so vselej izšli kot zmagovalci, vendar je bila zadnja zmaga že precej težko priborjena. Za četrto srečanje je prevladovalo splošno mišljenje, da bodo tokrat zmagovalci gostje. Tudi sam potek srečanja na stezah je dal slutiti, če že ne katastrofo, pa vsaj siguren poraz naše ekipe. Kegljali so v disciplini 6 × 150 lučajev mešano. Po nastopih prvih dveh članov vsake ekipe so gostje vodili že s 76 keglji prednosti. To razmerje sta na račun slabših dveh gostov vsaj nekoliko popravila naša naslednja tekmovalca Peter Zule in kapetan naše ekipe Stane Skok. Slednji je kljub težki poškodbi, ki jo je dobil med tekmovanjem, vztrajal in tekmoval do konca in morda je prav s to svojo borbenostjo poletno vplival na moralo preostalih naših dveh tekmovalcev, ki sta se kmalu za njim zagrizeno vrgla v boj za sleherni kegelj. To sta bila še do nedavna starejši mladinec Sandi in Slavko Pelan, rutiniran starejši tekmovalec. Prvi je podiral keglje kot za stavo in dosegel v naši ekipi prvo mesto, drugi pa je tekmoval z nekoliko manj športne sreče, kar pa lahko pripišemo preforsiranemu treningu v zadnjem času. Ko so zadnji tekmovalci vrgli poslovilne krogle in je sodnik na semaforu (beri tabli) seštel podrte keglje ene in druge ekipe, nismo mogli verjeti svojim očem. Rezultat se je glasil 3035:3028 kegljev v korist papirniške »Ž« ekipe. Najboljši pri gostih so bili Šuštar, Pregelj in Janez Benko, pri naših pa zaradi izredne izenačenosti moštva, samo Sandi.

Po tekmovanju sta ekipi nadaljevali tekmovanje v pospravljanju sendičev v sosednjem »športnem parku« (seveda za svoj denar, op. p.) in se po končanem obedu prijateljsko razšli.

Med samim tekmovanjem sta na kegljišču vladala disciplina in red, omembe vredno pa je tudi športno ponašanje postavljačev in končno želja gledalcev in tekmovalcev, da bi se taka srečanja še organizirala.

-z

Iz Vevč

ODS je sklenil, da se članom sindikalne podružnice Instituta za celulozo in papir v Ljubljani ukinejo letne bonitete (5 kg odpadnega papirja), ki so jih imeli dokler so bili člani sindikalne podružnice našega podjetja.

Z utemeljitvijo, da je v otroškem vrtcu velika večina otrok članov kolektiva bodisi predšolskih ali šolskih, je ODS odobril 180.000 din za nabavo televizorja, ki naj bi zlasti pri predvajanju šolskih ur služil vzgoji otrok.

Pionirskemu odredu »Franca Mojškrca« v Hrušici so odobrili 20 kg odpadnega papirja kot darilo za novoletno jelko.

Obratu družbene prehrane je nujno potrebna dobra blagajna. V ta namen je ODS odobril iz njenih amortizacijskih sredstev 200.000 din za nabavo blagajne.

predpisane stopnje mletja. Za tistega, ki ve, kako vpliva različna stopnja mletja na nadaljnji potek proizvodnje (odvodnjavanje, pregled, sušenje itd.) in kvaliteto papirjev, bo stvar popolnoma razumljiva. Vsak stroj ima še po tri mlelne naprave, tako da ni težko pripraviti zaželeno snov.

Vsi natoki so opremljeni z merilnimi skalami, da strojevodja takoj vidi, kolikšna mora biti brzina snovi pri določeni brzini stroja, kar je posebno važno za začetnike.

Zaradi vedno večje porabe raznih polnil in kemikalij so tudi pogosti pojavi, da se luknjice v situ zamašijo. V ta namen uporabljajo razstopino natrijevega luga, ki jo nalijejo v posebno korito, ki je stalno nameščeno po enim izmed vodilnih valjev, ki nanaša razstopino na sito. Kot pripomoček za čiščenje sita uporabljajo paro — s posebno šobo obrizgavajo umazano sito.

Montirane imajo tudi posebne naprave za čiščenje eguterjev in to med obratom. Vsi sitovi sesalni valji na vseh strojih so opremljeni s pritisnimi valji. Na enem stroju ima takšen valj celo premer 1 meter in dela celo pod pritiskom. Potrjujejo, da so na ta način povečali suhoto celo na 25 %. Posebno zanimivo v tej tovarni je to, da so vsi stroji opremljeni s sizing stiskalnicami za površinsko nanašanje škroba polnil, barv, optičnih belil itd. in da vse odlično delajo, kar v drugih tovarnah ne (pri nas v Jugoslaviji ne dela nobena). Recepture za posamezne premaze so nam bile na razpolago, kar nam bo koristilo pri prvem PS, ko bo dobil podobno napravo.

Tovarna ni popolnoma avtomatizirana, tudi merilnih instrumentov ni na pretek, vendar tisto kar imajo, dela brezhibno. Podobnih tehničnih izboljšav je dovolj, ene olajšajo delo, druge prispevajo k dvigu proizvodnje, tretje so bolj eksperimentalnega značaja, niso pa morda toliko zanimive, da bi se splačalo o njih pisati.

Nekaj bi tudi napisal o organizaciji proizvodnje. O tej sem dobil na Finskem najboljše vtise. K podjetju spada tudi kartonažna tovarna in oddelek za oplemenjevanje papirjev (voskanje papirjev, premazi z raznimi melaminskimi smolami itd.). V vseh treh izredno močnih oddelkih je zaposlenih približno 1000 ljudi. Omenim naj, da je v kartonažni tovarni okoli 200 raznih strojev — tiskarskih, embalažnih in pd. Res je, da je pri nas precej ljudi zaposlenih na račun neurejenega transporta in zastarele priprave snovi, vendar sem se čudil, da je pri nas v enem obratu zaposlenih toliko ljudi kot tu v treh. Čas za tako razmišljanje sem imel, saj poleg prakse nisem imel kaj početi. Ugotovil pa sem, da je primerjalna metoda najboljša, ker sem doma dostikrat slišal: »Zmanjšajte število ljudi, pa boste imeli višjo točko!« Da, tu v **Kauttui** so zmanjšali število ljudi pri strojih na minimum, saj delajo pri dveh strojih po trije delavci, pri dveh pa po štirje. Moram pripomniti, da imajo vsi stroji navijalne aparate.

Spomnim se, da sem doma tudi slišal očitke: »Kaj pa tam gori, vsak dan jih je več.« Pozanimal sem se, kako je s tem v tej tovarni in ugotovil, da je pri nas abnormalna. Mogoče bo kdo rekel, da sem imel čas in sem fantaziral. Potrudil se bom stvar razložiti. Koliko ljudi dela v pisarnah, koliko v laboratoriju, koliko v konstrukciji itd.? Ko sem o tem spraševal, sem dobil odgovor, da je vseh skupaj z inženirji vred 12—15 ljudi. Ker pa nerad verjamem, sem začel tudi opazovati. Vsa vrata pisarn so bila odprta. Mislil sem, da je vsem v pisarnah vroče, šele potem sem se pa spomnil, da so vsi prostori enako ogrevani. Mislil sem si, da verjetno drug drugega radi vidijo in da niso imeli časa v vrata vstaviti stekel, zato pa so pustili odprto. Imajo tudi svojo okrepčevalnico. Radoveden sem bil, kdaj navalijo sem ljudje. S tovarišem Razdevškom sva mirno pričela piti »čorbico«, ko sta prišli v bife dve gospe, morda sta bili tudi gospodični, to je namreč težko ugotoviti, ker nosijo zaročenke po en okrogli prstan, poročene dame pa po dva. Za njima sta prišli še dve — po tihem rečeno, bili sta izredno lepi. No, in s tem je bil obisk v okrepčevalnici končan.

Ko sem se pozanimal, kaj so po poklicu, sem zvedel, da je ena sekretarka, dve obračunavata zaslužke, ena pa je bila daktilografinja.

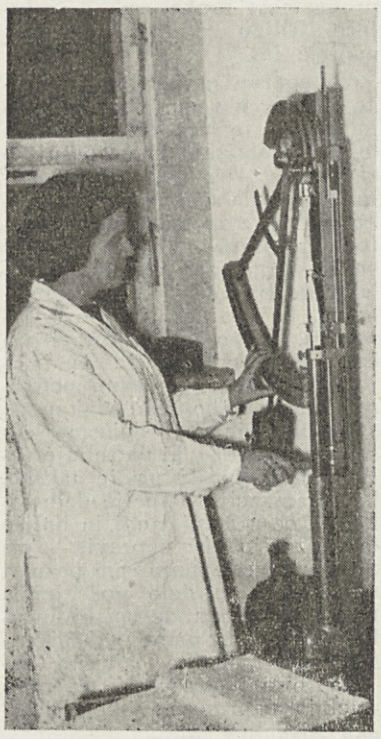

Kontrolo izdelkov je treba stalno in pospešeno razvijati. Delo obratnega laboratorija je eden važnih faktorjev pri ocenitvi kvalitete. Na sliki: Tovarišica Minka Smrekar pri ugotavljanju utržne dolžine papirja (Foto: B. Ocvirk)

Res je, da veliko papirja doma predelajo in imajo svoj prodajni oddelek v kartonažnem oddelku in da mora vsaka tovarna imeti svoj nabavni oddelek. Slutil sem, da imajo izredno močan laboratorij, konstrukcijski oddelek (oba oddelka sta bila za vse tri tovarne na enem mestu). V centralnem laboratoriju, ali bolje rečeno v razvojnem oddelku, je delalo 7 žensk in šef, v konstrukciji pa pet risarjev (za njihovo kvalifikacijo ne vem). Za vsak stroj je zadolžen po en inženir, ki ima svojo lastno pisarno, vendar pa je brez tajnice.

Podobno sem ugotavljal v Varkausu. Tam je zaposlenih v pisarnah za vse oddelke — lesovina, celuloza, roto papir, stanovanjske hiše — 30 ljudi. Kako velika je ta tovarna, sem pisal v začetku. Tu sva doživela tudi reparature na dveh strojih. Ob ponovnem zagonu je bi zraven inženir, ki je za ta stroj zadolžen, kljub temu, da mu je delovni čas že zdavnaj potekel. Tudi delavci, ki so na strojnih napravah delali, so bili tu.

Najbolj solidno je organizirana obratna kontrola. S tako solidnim obratnim in centralnim laboratorijem bi se tudi mi povzpeli za kako stopnjo višje. Mogoče mi je to padlo v oči, ker pri nas tega nimamo na podobni stopnji. Dostikrat smo že govorili, da morajo biti rezultati analiz vidni takoj, to je takrat, ko papir teče še na stroju, da je napake možno takoj odstraniti. Poglejmo, kako imajo to organizirano tu. Zraven delovodske pi-

Hokej na Vevčah

VEVČE, DECEMBRA — Vsi tisti, ki se zanimajo za zimski šport, posebno pa za hokej na ledu, že nekaj tednov lahko berejo v časopisju ali pa poslušajo po radiu oziroma gledajo televizijske oddaje o državnem prvenstvu I. zvezne hokejske lige. Vsa ta moštva se borijo za čim boljše mesto v prvenstveni lestvici, pri čemer pa lahko ugotovimo, da jeseniških železarjev ne bo nobeden spravil v koš.

Na Vevčah še nismo pozabili lanskih uspehov mladih hokejistov. V trdni in kolektivni igri so presenetili vso športno javnost v okolici in tudi izven nje, saj so po vrsti premagali mladino iz Jesenic, Ljubljane, Celja, Zagreba in Beograda. Z naštetimi zmagami so osvojili slovensko in državno mladinsko prvenstvo. Da bi tudi v letošnji sezoni uspešno nastopali, so že poleti pričeli s »suhimi« treningi, kjer so nabirali »kondicijo«, urili spretnost, tehniko in taktiko. Nadaljnje račune, tj. trening na ledu pa jim je prekrižala gradnja športne hale na umetnem drsališču v Ljubljani, kjer pripravljajo igrišče za svetovno prvenstvo v hokeju na ledu v letu 1966. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, ki bi nastali s prevozi na Jesenice, ne morejo trenirati na sicer nezasedenem tamkajšnjem drsališču. Tako do 10. decembra t. l. niso imeli niti enkrat na nogah drsalk. Šele sedaj so dobili možnost prevoza na Jesenice, da bodo dvakrat tedensko vadili tudi na ledu. Glede na neprijetna dejstva, smo bili primorani začeti dela s pripravami naravnega ledu na Vevčah, kjer bodo lahko trenirali naši in pa tudi hokejisti HK Olimpije. Seveda pa je vse to odvisno od ugodnih ali neugodnih vremenskih razmer. Če nam bo zima naklonjena, bomo tudi doma lahko gledali kvalitetne prvenstvene tekme zvezne hokejske lige, kar bi bil velik dogodek za vse, ki jih te vrste šport zanima. Tudi otroci delavcev vevške papirnice in pa oni iz bližnje okolice se bodo lahko tu drsali.

J. B.

Dopisujte v Naše delo

Po poti II. grupe odredov

KOLIČEVO, DECEMBRA — Več ali manj je vsem znano, da je šla II. grupa odredov z Dolenjske na Štajersko leta 1942. Vodil jo je tov. Stane Rozman, poznejši komandant NOV in POS. Zaradi močnih okupatorskih postojank je vodila pot II. grupo odredov večinoma po gorskih predelih. V spomin na ta dogodek prirejajo mladinski odbori vsako leto že tradicionalni pohod »Po poti II. grupe odredov«, in sicer običajno v mesecu novembru. Na svoji poti z Dolenjske na Štajersko je imela II. grupa tudi velike boje, v katerih so izgubili življenje mnogi naši prvoborci. Tu so postavljeni spomeniki, ob katerih so ob spominskem pohodu komemoracije.

V letošnjem novembru so organizirali pohod mladinski odseki planinskih društev Ljubljana Matica, Kamnik, PTT in Domžale.

Udeležba članov domžalskega planinskega društva je bila razmeroma slaba.

Letošnji pohod smo pričeli dne 14. 11. 1964 in sicer na Krvavcu. Udeležencev nas je bilo 18, vodil pa je izkušeni gorski vodnik tov. Jože Repič. Ob pričetku pohoda je v nekaj besedah orisal pot in pomen spominskega pohoda. V zrak je švignila zelena raketa in kolona se je pričela pomikati po predvideni poti. Pot je bila precej dolga in zahtevala je precejšnjo vzdržljivost, saj se je pričela na Krvavcu, končala pa na Črnivcu pri spomeniku. Vreme nam je bilo naklonjeno in v lepi jasni jesenski noči planinska steza ni delala nobenih preglavic. Po dobrih dveh urah smo prispeli v Kamniško Bistrico. V planinskem domu v Kamniški Bistrici smo prenočili. Naslednji dan smo nadaljevali pot ob 7. uri po dolini Bele proti Presedljaju, od tu pa preko zasneženih sten Konja proti Rzeniku, kjer je prijetno sijalo sonce. Tu smo utrujeni polegli v travo in napolnili naše prazne želodce.

Po prijetnem okrepčilu nas je pot vodila na Dol, Zeleni rob in na Veliko planino, kjer smo si privoščili dobri dve uri počitka. Ob 15. uri smo nadaljevali pot proti Gojški planini, Kranjskem in Štajerskem Raku, mimo Kališča na Črnivec. Bila je že noč, ko smo opravili komemoracijo in položili venec, ki smo ga vso dolgo pot nosili s seboj. Spet sta švignili v zrak dve raketi in pot je bila končana. Bili smo že pošteno utrujeni, vendar kljub temu veseli in nasmejani. Na Črnivcu smo posedli v avtobus ter se odpeljali proti Kamniku, kjer smo se razšli z željo, da se naslednje leto spet srečamo. Udeleženci letošnjega pohoda so zagotavljali, da je vsako leto lepše in prijetneje na tem tradicionalnem pohodu. Zato vabimo, da se nam naslednje leto pridružijo še novi udeleženci, da bomo še lepše počastili spomin na naše borce, ki so pot opravljali pod mnogo težjimi pogoji; lačni, utrujeni in spremljani s stalnimi napadi okupatorjevih vojakov.

HEK

Mladinska proizvodna konferenca v Vevčah

VEVČE, DECEMBRA — Zadnja proizvodna konferenca, ki jo je organiziral TK ZMS, je obravnavala veliko aktualnih vprašanj, med drugim tudi produktivnost dela, uvedbo zbiranja in nagrajevanja idej in predlogov z različnih področij dela oz. proizvodnje.

Proizvodne konference so se udeležili direktor podjetja, tehnični direktor, vodja kadrovske službe, sekretar TK ZKS podjetja, predsednik občinskega komiteja ZMS in sekretar okrajnega komiteja ZMS Ljubljana.

Uvodni referat o omenjenem vprašanju je nakazal potrebo po uvedbi znanstveno raziskovalnega dela v proizvodnji. Referat je ugotovil, da v našem podjetju do sedaj ni bilo organiziranega raziskovanja izboljšav tehnične, tehnološke, organizacijske, kot tudi druge narave, temveč so predloge pošiljali le posamezniki. Slabo nagrajevanje dobrih predlogov je imelo za posledico počasno zamiranje dajanja konstruktivnih predlogov. Referat je predlagal izvedbo akcije v našem podjetju, ki naj bi zajemala naslednje elemente:

— ustanovitev komisije pri organih samoupravljanja;

— izdelava pravilnika o racionalizaciji in izboljšavah tehnične, tehnološke in organizacijske smeri;

— komisijska raziskava predlogov z oceno in možnostjo nagrade;

— delo komisije za racionalizacijo in tehnične izboljšave naj bo v stalni povezavi s strokovnimi službami podjetja, znanstvenimi instituti, ki sprejeti predlog predelajo s ciljem, da se ugotovi rentabilnost izboljšave, prihranek, ki ga predvideva izboljšava oz. stroški izboljšave.

V razpravi, ki je sledila, so prisotni podprli referat skoraj v celoti. Nerešeno je ostalo vprašanje, kako je nagrajevati oz. kakšne predloge upoštevati, ali samo lastne predloge patentov in izboljšav ali tudi one, ki so že nekje uporabljeni. Tudi višina nagrade za dokončno sprejete, preštudirane, tehnično izvedljive ter ekonomsko utemeljene predloge bo določena s pravilnikom, ki ga bo morala komisija čimprej sestaviti. S pravilnikom se bo moralo rešiti predvsem, kakšna naj bi bila materialna in moralna stimulacija predlagateljev in kakšna naj bo interna zakonodaja podjetja. S tem v zvezi je bil sprejet tudi predlog, da naj komisijo sestavljajo strokovnjaki iz osnovne proizvodnje, oddelka za vzdrževanje, finančnega sektorja in člani TK ZMS.

V nadaljevanju smo na konferenci razpravljali tudi o vprašanjih, ki vplivajo na večjo produktivnost. Sem spadajo urejene razmere prehrane, stanovanje itd.

Nedvomno je konferenca po dobri pripravi uspela in našla odziv v upravno-tehničnem in družbeno-političnem vodstvu podjetja.

J. M.

sarne, kjer imajo prostore delovodje prvih dveh in delovodje drugih dveh strojev (eden od teh je starejši) s satinažnim mojstrom in mojstrom priprave snovi oziroma mojstrom celuloznega obrata, je obratni laboratorij. Vsak stroj ima svojo knjigo, v katero vpisujejo rezultate analiz. Na vsaki izmeni delata po dve laborantki. Na razpolago so vsi aparati in reagenti, ki so za delo potrebni. Vse analize papirja delajo v obratnem laboratoriju. V centralnem laboratoriju, ki teh aparatov nima in tudi ne dela analiz papirja, šele po štirih ali petih dneh ponovijo analizo samo v primeru, če pride reklamacija, sicer pa tu delajo analize vzorcev, ki jih pošiljajo kupci. Drugače pa se ta laboratorij ukvarja samo z razvojem, kot npr. z analizo raznih premazov, analizo izdelkov v kartonažni tovarni itd. V obratnem laboratoriju analizirajo izdelke vsako uro, le redko vsaki dve uri. Obe laborantki točno ob uri pobereta vse vzorce in določata tele lastnosti: laborant I. — suhoto papirja, gramsko težo, utržno dolžino (če je potrebno tudi utržno dolžino mokrega papirja), propustnost za vodo, pepel, razpočno odpornost, klejenost itd. Vse te podatke vpiše v posebno knjigo, zraven pa takoj očrtuje diagrame. Da bo tudi strojevodjem pomagala pri delu, del teh podatkov vpiše na posebno tablo, ki se da obrniti proti stroju. Laborant II. določi kislost snovi na vseh strojih, izmeri stopnjo mletja, določi raztržno odpornost, propustnost zraka, suhoto celuloze, belino celuloze, opaciteto papirja itd.

Vsi aparati za merjenje in drugo delajo v redu. Narisanih in napisanih je več diagramov in tabel, ki olajšajo in pospešujejo računanje. Vsa dela so organizirana tako, da sem bil presenečen, ko sta bili z vsemi analizami gotovi v pol ure. Tudi v tem je smisel organizacije, saj je šef laboratorija vedel, kaj lahko zahteva, kaj se da v pol ure napraviti, kaj se da poenostaviti in čemu podatki koristijo. Tu imajo namreč zelo enostavno metodo za določanje količine vlaken po sedimentaciji. Za slabega šefa smatrajo tistega ,ki potrebuje veliko ljudi, boljši pa je takšen, ki organizacijsko spelje delo tako, da se z manj ljudi in boljšo organizacijo več napravi — pri tem pa seveda mora sam poznati svoje delo in delo podrejenih. Povedati moram, da vpisujejo laborantke poleg omenjenih podatkov tudi podatke o višini natoka, brzini stroja, obremenitvi mlelnih naprav, linijskem pritisku stiskalnic itd.

Na koncu bi sam sebi in drugim rad zastavil vprašanje, kako to, da se da z malo ljudi toliko napraviti. Nočem točno vedeti koliko ljudi je zaposlenih pri nas, vendar se vprašujem, ali jih je zato toliko, ker je Jugoslovanov petkrat več kot Fincev? Najbrž pa je glavni vzrok v tem, da ljudje tu med delovnim časom delajo.

I. B.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

IZ OBRATA VEVČE

V mesecu novembru 1964 — prišli:

Ana Sitar, snažilka,
Marko Suhalj, natakar,
Matija Mahkovec, pom. zidarja,
Alojz Šubelj, ključavničar,
Janez Sivka, pom. kurjača,
Dragica Žabjek, prebiralka,
Anton Bončar, pom. delavec,
Mitja Keber, strojni tehnik,
Avguštin Kumar, pom. zidarja,
Julijana Türkl, pospravljalec izmeta,
Anton Križan, strugar,
Ivan Knez, pom. kurjača,
Stane Ozanič, čistilec lesa.

Odšli v mesecu novembru 1964:

Emil Dolar, neoprav. izostal 7 dni,
Rasim Hašič, neoprav. izostal 7 dni,
Asim Rošič, neoprav. izostal 7 dni,
Salih Sulejmanagič, disciplinsko odstranjen,
Stane Končina, neopravičeno izostal 7 dni,
Drago Lorbek, neopravičeno izostal 7 dni,
Stane Ozanič, neopravičeno izostal 7 dni,
Štefan Žižek, odšel na lastno željo.

Rodili so se:

Hasanu Grošiču, sin Nijaz,
Silvestru Morela, sin Lado,
Andriju Koprivnjaku, hči Gordana,
Cirilu Kališku, sin.

Čestitamo!

Poročili so se:

Ing. Edvard Ulčakar in Breda Sagmeister,
Terezija Novak in Milan Šircelj,
Franc Lambergar in Zofija Jager,
Maksimiljan Mikolič in Veronika Tomasino,
Marija Alič in Pavel Židan,
Alojz Ostrež in Antonija Janežič,
Rudi Završnik in Vera Kokalj.

Čestitamo!

IZ OBRATA MEDVODE

V mesecu novembru 1964 sta zapustila obrat:

Ramo Prošić, razkladalec lesa, sporazumno;
Đemajlj Đemajlj, razkladalec surovin, samovoljno.

V mesecu novembru 1964 se ni nihče zaposlil.

Iz papirnice Količevo

V mesecu novembru so se zaposlili:

Jernej Tič, delavec v KC,
Franc Majdič, razkladalec surovin,
Janez Otrin, konstrukter,
Karl Rutar, delavec na holandcih KS I,
Ivan Lovše, vnašalec v Hy,
Franc Krulc, delavec na holandcih KS I.

Odšli v mesecu novembru:

Ferdinand Dejak, delavec na holandcih,
Ludvik Horvat, odnašalec papirnih odpadkov,
Štefan Klemenc, čistilec KS II in nosilec izmeta.

Poročili so se:

Ana Križman se je poročila s Francetom Veselom,
Anton Resnik se je poročil z Anico Malež.

Čestitamo!

Namizni tenis

KOLIČEVO, DECEMBRA — Ena od aktivnejših športnih sekcij v Papirnici Količevo je prav gotovo namiznoteniška. O tej sekciji se do sedaj ni veliko pisalo, pred pričetkom prvenstva okraja Ljubljane pa bi napisali nekaj besed o delovanju te sekcije. NTS Papirnice ima v letošnjem letu za seboj že vrsto nastopov. Tako je ekipa NTS Papirnice zasedla II. mesto na občinskem prvenstvu, ki je bilo v poletnih mesecih (prvo mesto je osvojila ekipa Lek Mengeš). Na občinskem prvenstvu za posameznike, ki je bilo v času občinskega praznika, je prvo mesto osvojil Stane Skok, drugo Vide Vavpetič, oba člana NTS Papirnice Količevo.

V počastitev praznika 29. novembra je Lek Mengeš organiziral turnir, ki se ga je udeležilo 5 ekip. Tekmovanje je bilo v domu TVD Partizan v Zgornji Šiški. Ekipa Papirnice je zasedla 3. mesto in to za ekipama Avtomontaža (tu nastopa član Olimpije — Grintal) in za Lekom Mengeš. Poleg teh tekmovanj pa ima NTS Papirnica še stalne prijateljske dvoboje z ekipo Srednje tehnične usnjarske šole.

V decembru in januarju bo ekipno prvenstvo okraja Ljubljane. V tej ligi sodelujejo ekipe, ki igrajo vidno vlogo tudi v državnem merilu. Poleg Papirnice nastopajo še Odred Ljubljana, Ljubljana, Ilirija Ljubljana, Olimpija Ljubljana in Kemičar Hrastnik. Tu ekipa Papirnice ne more pričakovati kakšnega visokega plasmaja, toda igranje s tekmovalci kot so Vecko, Grintal, Tomažič in drugi pa jim bo prav gotovo koristilo. Tekmovalna kola se bodo odigravala vsako soboto, razen, če se kluba medsebojno ne domenita za drugi termin. O tekmovanju bomo poročali, tekmovalcem NTS Papirnice želimo veliko uspeha in kar največ športne sreče.

EJ

Nagrade za anagram

1. Janez LEVC — Količevo prejme 1.500 din,
2. Lenčka LOVEC — Vevče prejme 1.000 din in
3. Mimi POVIRK — Vevče prejme 500 din.

Nesreče v novembru na Količevem

KOLIČEVO, DECEMBRA — V mesecu novembru so se na Količevem ponesrečili naslednji delavci:

1. Vida Burja, delavka v dodelavi kartona, se je ponesrečila pri odvozu kartona z ročnim vozičkom. S sodelavko je vlekla voziček, ki ga je potiskal neki sodelavec. Delavki pravita, da je bila pot ozka, zaradi naloženih zvitkov kartona. Delavka je hotela odvaliti zvitek in ker je delavec potiskal voziček, jo je ta zadel v levo nogo in ji poškodoval meča.

2. Janez Kepic, delavec v KC, je čistil odtočni jašek parnega kotla. Trdi, da se je pri čiščenju jaška upiral na eno roko, z drugo pa je čistil jašek. Ker mu je roka spodletela, se je udaril na palec desne roke ter je moral k zdravniku.

3. Ing. Franc Jereb, šef energetike, se je ponesrečil na poti na delo. V vasi Radomlje prekopavajo cesto zaradi polaganja cevi za vodovod. Na enem takem mestu je ponesrečeni zapeljal na nasip skopanega gramoza. Pri tem je padel in si poškodoval koleno leve noge. Odgovorni pri delih vodovodnih naprav bi lahko poskrbeli, da bi zasuli jarek in da bi bila vožnja po cesti varna.

4. Ivan Pervinšek je začasno zaposlen pri previjalcu. Pri začetnem navijanju papirja je hotel ugotoviti, kako trdo se papir navija na stročnico. To delo je opravil z roko, kar je verjetno opazil pri stalno zaposlenih vodjih previjalca. Pri tem preizkusu mu je potegnilo med valje palec desne roke in ga poškodovalo. Kljub nesreči pa je bil mnenja, da je to edini pravi način ugotovitve, če se papir pravilno navija na stročnico.

V zadnjih mesecih se je naraščanje nesreč nekoliko poleglo. Nesreč bi bilo lahko manj, če bi delavci pri svojem delu bolj upoštevali HTV predpise.

HEK

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Tovarne celuloze in papirja Vevče-Medvode in Papirnice Količevo. — Izdajata delavska sveta omenjenih tovarn. — Izhaja vsak mesec. — Odgovorni urednik Stane Robida. — Uredniški odbor: Ivan Bogovič, Janez Gašperin, Milan Korošec, Jože Lejko, Ljubo Milič, Tone Novak in Stane Skok. — Uredil Danilo Domanjko (Delavska enotnost). — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani

Ljubljana